

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

Пожежі ніхто не влаштовував

Пожежі в останній декаді серпня, що знищили на Херсонщині понад 4000 гектарів хвойних лісів, не були результатом підпалу. Такого висновку дійшли слідчі МВС України, з'ясовуючи причини найбільшої за останнє десятиліття екологічного лиха в південній області. Полум'я спалахнуло через зятухну посуху, котрої не було багато років. Затриманий правоохоронцями мешканець одного з тамтешніх сіл, котрого, як повідомлялося раніше, начебто застукали з сірниками в руках, виявився звинуваченим безпідставно.

Тим часом пожежа в Цюрупинському лісі набула політичного забарвлення. У рейтингу піар-акцій політичного блоку «Наша Україна — Народна самооборона» участь Віктора Ющенка у гасінні пожежі визнана третьою. **інформує наш херсонський кореспондент Алла БРУСИЛОВА.**

Місцевим громадам — права і владу

Учора Голова Верховної Ради Олександр Мороз узяв участь у засіданні комітету Соціалістичного Інтернаціоналу з питань економіки, соціальної єдності та навколишнього середовища. Участь у роботі комітету брали також Генеральний секретар Соцінтерну Луїс Аяла (на знімку ліворуч), голова комітету Крістофер Цоппель, посадові особи, видатні громадські та державні діячі України та країн ЄС.

Відкриваючи засідання, Генеральний секретар Соцінтерну висловив захоплення демократичним шляхом розвитку України та повідомив про «доволі амбіційний проект, який визначає соціал-демократичні пріоритети в рамках національних економік, збереження навколишнього середовища та використання інших джерел енергії, збереження соціальної безпеки», який є темою засідання.

(Закінчення на 2-й стор.).

Нова підкладка банківської гарантії

Від сьогодні набуває чинності рішення адміністрації Фонду гарантування вкладів фізичних осіб про збільшення розміру максимальної компенсації за їхню втрату.

Нагадаємо. Рішення збільшити розмір максимальної компенсації з 25 до 50 тисяч гривень фонд прийняв 14 серпня, а Міністерство юстиції його зареєструвало 31 серпня цього року. Раніше розмір максимальної компенсації підвищували з 15 до 25 тисяч у лютому цього року.

Станом на початок серпня Фонд формували 170 банків-учасників (два — тимчасові). Успішному акумулюванню капіталу сприяє позитивний розвиток економіки, високий попит на гроші, стабільність на валютному ринку. За вісім місяців цього року чистий прибуток банків зріс на 48,3 відсотка, а за січень—липень кошти Фонду гарантування вкладів фізичних осіб зросли на 333 мільйони гривень — до 1,2 мільярда гривень. За минулий рік аку-

мулювали 867 мільйонів гривень. Проте банківська сфера, за оцінками експертів, лишається доволі ризикованою для інвестицій, а під стінами Нацбанку не стихають протести вкладників збанкрутілих фінустанов, чимало з яких також відчують посилення матеріальної підкладки нової банківської гарантії. Це може спонукати їх піти

від стін Нацбанку, але ще аж ніяк не задовольнить інтереси всіх вкладників, які постраждали від неплатоспроможності фінансових установ.

Офіційне повідомлення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб читайте на 14-й стор. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ НОВИНИ

Затримали серійного вбивцю

У шести вбивствах, восьми зґвалтуваннях, численних крадіжках і шахрайствах підозрюють 43-річного чоловіка, якого затримали хмельницькі міліціонери. Два роки тому за підозрою у вбивстві і зґвалтуванні його оголосили в розшук. Однак вийти на слід зловмисника не вдавалося, бо той довго ніде не затримувався. Тричі судимий, він двічі відбував покарання за шахрайство і зґвалтування. Однак і після цього не залишив своєї чорної справи. Його жертвами, як правило, ставали молоді жінки 30—35 років. Інколи він нападав на них просто на вулиці: гвалтував, убивав і грабував. Часом вдавався до брехні і шахрайства. Ці та низка інших епізодів, що сталися в різних регіонах, тепер перевіряє

слідство, повідомляє наш хмельницький кореспондент Ірина КОЗАК.

Жінки освіченіші, але бідніші

81 відсоток від оплати праці чоловіків становить середньомісячна оплата праці жінок Кіровоградщини в економічній сфері (жінок — 562,80 грн., чоловіків — 692,61 грн.), у промисловості — 75,8. Навіть у таких видах діяльності, де залучено переважно представниць слабкої статі — освіта, соціальна допомога, охорона здоров'я, діяльність у сфері відпочинку та розваг, культури і спорту, — їхня заробітна плата в середньому нижча, ніж у чоловіків, на 15—20 відсотків. Водночас жінки в Кіровоградській області порівняно з чоловіками мають досить високий освітній рівень, **передає наш кіровоградський кореспондент Петро МЕЛЬНИК.**

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Затверджено постановою Центральної виборчої комісії від 4 вересня 2007 року № 297

Роз'яснення

Центральної виборчої комісії щодо заборони надання виборцям, закладам, установам, організаціям, а також виборчим комісіям та їх членам товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії (партії, що входить до складу блоку; блоку), за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки мінімального розміру заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей (непрямого підкупу) під час проведення позачергових виборів народних депутатів України 30 вересня 2007 року

Центральна виборча комісія як постійно діючий колегіальний державний орган, який відповідно до своїх повноважень забезпечує дотримання передбачених Конституцією України та Законом України «Про вибори народних депутатів України» принципів і засад виборчих процедур, роз'яснює вимоги частини тринадцятої статті 71 Закону України «Про вибори народних депутатів України» щодо заборони проводити передвиборну агітацію, яка супроводжується наданням виборцям, закладам, установам, організаціям коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії (партії, що входить до складу блоку; блоку), за умови, що вартість таких товарів не перевищує

три відсотки мінімального розміру заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей. Така передвиборна агітація або надання виборцям, закладам, установам, організаціям коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати чи не голосувати за певну партію (блок) або згадуванням назви партії (блоку) чи імені кандидата, вважається непрямим підкупом виборців.

Центральна виборча комісія роз'яснює, що встановлення судом факту непрямого підкупу виборців під час виборчого процесу організації

єю, засновником, власником або членом керівного органу якої є кандидат у депутати, партія, яка висунула кандидатів у депутати (одна з партій, яка входить до блоку, що висунув кандидатів у депутати), або посадова особа цієї партії, тягне за собою оголошення попередження партії (блоку) або окремого кандидата-ві в депутати. Рішення Центральної виборчої комісії про оголошення попередження партії (блоку) або окремого кандидата-ві в депутати оприлюднюється в загальнодержавних засобах масової інформації.

Особи, винні в порушенні законодавства про вибори депутатів, притягаються до кримінальної, адміністративної або іншої відповідальності в порядку, встановленому законом.

КОРОТКО

- Хлібороби Волині завершили збирання ранніх зернових.
- Кримська регіональна митниця встановила автовідповідач з інформацією для громадян.
- Українська ливарна компанія (Харків) за перше півріччя більш як удвічі — до 24 млн. грн. — збільшила чистий прибуток.
- Лекцію ужгородським студентам прочитав словацький дипломат.
- Учора ще тривали роботи на розподільчому газопроводі високого тиску в Генічеську, де сталася аварія.

(За повідомленнями Укрінформу).

■ БАЛАНС ТИЖНЯ

І до, й потому, як по живому

* Цього місяця подорожжають хліб, пиво, м'ясо та дещо з бакалей. Ціни на цукор знижаться, а на бензин утриматимуться від різких коливань щонайдовше до виборів.

* Кабінет Міністрів розглядає проект держбюджету на 2008 рік з дефіцитом у 17,7 мільярда гривень — далеко не всі президентські соціальні ініціативи мають місце.

Передвиборний марафон завдає таких дошкульних збитків, як весняна посуха. Потужний струмінь політичного піару не вгамовує, а роздмухує інфляційні очікування, тож макроекономічний прогноз, який закладався у держбюджет на цей рік у розмірі 7,5 відсотка, сприймається вже як недосяжна мрія. Поза тим саме посуха і недооцінка урядом низки інфляційних чинників зумовлюють напружену ситуацію на споживчому ринку.

Тепер про деякі спостереження. Ціновий сплеск на свинину та яловичину угледіли тільки у липні—серпні, тоді як ціни на м'ясо невідворотно зростали з весни, а поголів'я худоби скорочується кілька років поспіль. Неврожай в Україні і далеко за її межами спричинив стрибок світових цін на продовольче і фуражне зерно. Вважай — на борошно і кормову базу, яка домінує у собівартості виробництва м'яса (птиці — до 70 відсотків). Його споживання зросло за рік за статистикою на 3 кіло і зараз підтримується грішми під вибори. Через це меморандум здатен захистити цей товар від подорожчання тільки теоретично і тимчасово. Цього місяця м'ясо подорожчає щонайменше на 10 відсотків, і того більше — після виборів. Дорожчатиме молочна продукція, вершкове масло, крупи.

Посилаючись на недорід і невисоку якість пивного ячменю, про підвищення цін у жовтні-листопаді заголосили пивовари. Звучить переконливо, посуха зачепила і їхні плантації. За рік ціни на ячмінь подвоїлися (до 1500 гривень за тонну), а виробництво солоду з ячменю нового врожаю не інакше розкрутить цінову спіраль. Як на мене, щоб нові ціники не різали людям очі, їх почнуть потихеньку міняти вже зараз — за підсумками місяця пиво може подорожчати на 3—5 відсотків. Не до столу буде сказано, — міцний алкоголь також, що зумовлює намір Мінагрополітики встановити мінімальну оптово-відпускну ціну на міцний алкоголь у 38,86 гривні, а мінімальну роздрібну ціну — 46,63 гривні за літр 100-відсоткового спирту.

Тільки з кінця вересня, вважають у Мінпаливенерго, розпочнеться сезонне зниження роздрібних цін на нафтопродукти. Малоймовірно, з огляду на те, що з жовтня росіяни піднімають експортне мито на нафту на 12 відсотків (до 250,3 долара США за тонну), а їх вплив збігається зі зростанням вартості інших енергоносіїв. Проте до виборів ціни на автозаправки встоять, а після нас очікує та сама неструнка цінова пісня.

Серед відвертих прорахунків уряду на інфляційному фронті — недооцінка впливу подорожчання промислової продукції на роздрібні ціни, який дає про себе знати через два-три місяці. Можливо, тому, що методика підрахунку цін на промтовари не завжди враховує експорт. А можливо, тому, що уряд закриває очі на те, що компанії збільшують свої прибутки завдяки інфляції, а не розвитку виробництва (фінансові результати підприємств саме на це і вказують), але важко не помітити, що спалах роздрібних цін на товарних ринках відбувся саме через два місяці після пікових зростань промислових цін.

Про якість нашвидку схваленого урядом проекту держбюджету на наступний рік рано стверджувати щось напевно. Поза тим намір скоротити річну інфляцію до 6,8 відсотка, яка, власне, є найбільшнішим податком на доходи громадян, слід вітати. За підрахунками Мінфіну, доходи зведеного бюджету зростуть на 22,8 відсотка, або на 46,48 мільярда гривень. Цього достатньо для реалізації соціальних ініціатив, які висловлював Президент країни. Але що врахували геть усе — не факт. На це вказують і вже оприлюднені орієнтири — зростання економіки до 7,2 відсотка, скорочення дефіциту держбюджету до 2,2 відсотка від рівня ВВП і намір частково покривати його приватизаційною виручкою. Тим більше не факт, що цього разу усе піде, як по-писаному. Не зарікатися від бюджетних сюрпризів закликав і минулий тиждень: з'ясувалося, що в серпні вперше від початку року план з надходжень до загального фонду провалили на 400 мільйонів гривень. Митниця пояснила цю прикрість зниженням обсягів надходжень імпортного газу. Це — серйозний конфуз, бо найбільші надходження цього року дає саме імпортний ПДВ, скорочення якого до кінця року можуть зумовлювати відновлені через суди пільги учасників вільних економічних зон. А якщо нас спіткає ще й податкова посуха, тоді ні про які соціальні ініціативи не може бути й мови. А зростання інфляції матимемо і до, і після виборів.

*Сергій ВЛАД.
Мал. Миколи КАПУСТИ.*

Кличе піснями дітей з чужини

■ ПРОЗРІННЯ

Пенсіонер Михайло Кундис із маленького райцентру Чемерівці в 1997-му вперше потрапив за кордон — на заробітки в Німеччину.

М. Кундиса, історика за фахом, краєзнавця, автора кількох рубрик у місцевій газеті, в перший же рік незалежності запросили очолити Чемеровецький історико-краєзнавчий музей.

Музей усього на чотири кімнати в охайному будиночку обминати неможливо. «Часто приходять поборники комуністичної ідеї», — розповідає Кундис. — Беру указку, даю їм, може, перший у їхньому житті урок правди.

Де ступала біла ніжка Роксолани?

Рідне село пана Михайла — Романівка. Такої краси треба пошукати. Дорога на Сатанів поміж лісами, повітря цілюще — не дихаєш, а п'єш. Тут був у давнину дівочий монастир, урочище зберегло пам'ять у назві — «Дівич». Монастир узяли штурмом яничари. Юні черниці вхопилися за зброю, боролися за себе, коли ж несила вже було протистояти — перебили одна одну... Директор музею заручився допомогою райдержадміністрації і філії однієї фірми, розробив та апробував 10 туристичних маршрутів Чемерівчиною. Тепер не один він вважає: нема сенсу їхати світ за очі, шукати чудес. Вони тут.

Ось хоча б загадкова історія про Роксолану, яку чемерівчани вважають своєю. Михайло Кундис демонструє довідку Кам'янець-Подільського архіву, який посилається на польські літописи. 1518 року на гусятинському шляху було взято в полон чемерівчанку Настю Лісовську, котра стала дружиною турецького султана та нарівні з ним правила державою. Де нині церква в Чемерівцях, був старий храм, у якому настоятелем служив батько Насті. Неподалік на пагорбі стояла хата Лісовських. Відомий краєзнавець Поділля Юхим Січинський у XIX столітті свідчив, що на цвинтарі поруч із церквою були кам'яні надгробки батьків Роксолани. Бачив їх ще й Михайло. Де поді-

лися — сказати неважко: приватний будівничий бум, коли тягнуть усе придатне для спорудження новітніх замків та сараїв, а ще — брак духовності. Підтвердження походження Роксолани з відомих у середньовіччі неперевершеними чемерками Чемерівець віднайшов краєзнавець і в книзі Михайла Орловського, і в поемі поляка Мауриція Гославського, і... «У нас тут прізвище Лісовські на кожному кроці зустрічається. На що опирається Рогатин, де пам'ятник Роксолани встановили? На ті само легенди. Але жодних документів немає, це й історики визнають». Ось така версія.

«Там ти віршів не писатимеш»

Де тепер ти, Оленько Червонюк? Такі в серденьку твоєму десь бралися слова, старий учитель диву дався: як уціліло в час духовного розтління почуття патріотизму. На Оліні слова написав пісню «Рідна мати моя, Україно». Допомігав видати її збірку. Дівчина усе ж поїхала за кордон, утративши надію на роботу. Сказав їй на прощання гірко: «Там ти таких віршів не писатимеш».

А в Михайла Кундиса вже 210 пісень. На слова відомих і не дуже авторів. Готові до видання цикли з посвятами: Україні, рідному Поділлю, матері, морю, на якому служив на флоті... Кундис шасливий. Творча душа — необтяжена. Кожна пісня — сторінка історії. У газеті «Ветеран» побачив поетичні

рядки колишнього шахтаря, байконурівця Михайла Генсіровського. Одразу ж зазвучала в душі пісня.

...Хлопці з Будинку культури прибігли: добре було б на жіноче свято якусь нову пісню. «Даю!» І Михайло Васильович дістав з-під музейного столу баян. Повів оповідь, як мати рятувала дитину від смерті. Курився дим над хатами в Кундисовій долині, гоподині ставили в піч прягти молоко, щоб старку з нього, настояну на полині, нести до хати, де помирав хлопчик. Він вижив, але на два роки втратив мову. Зате як заговорив потім! Якими піснями переповнив по вінця свій край! Оця, про полин, — на слова Петра Перебийніса, котрий пережив таке ж полинове дитинство, як і Михайло. Воно завжди стоїть перед очима, не дає схибити, збрехати чи продатися...

У селі Біла знімали кіно «Білоспіви» для презентації в Канаді. Ансамбль «Берегиня» добирав пісні. «Оцю, Кундисову, про Україну, дивіться, не виріжте!» — наказували кіношникам. Крила мелодії перенесли автора, прирослого серцем до рідної землі, за океан, подарували славу. А він звертається вже іншою піснею до українців, розгублених у святах у творі «Повертайся, сину»: «Дасть вина і хліба сита чужина, Та не дасть розради для душі вона». Цю пісню везуть земляки-заробітчани на чужину.

— Моя найбільша мрія, — каже самодіяльний композитор, — прикликати піснями додоум усіх її синів та доньок. Давно пора нам жити для рідної землі, будувати свою державу.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.
На знімку: у музеї Михайло Кундис завжди тримає баян.

Фото автора.

Замість пирогів із маком — «ширка» для страждених

У Миколаївській області поля з маком патрулюють посилені наряди Державної служби охорони і міліції. Це і змушує місцевих наркоманів нишпорити в різних куточках регіону в пошуках наркотичного злля.

Аналіз свідчить, що більшість коштів на дозу наркомани здобувають шляхом крадіжок, пограбувань, розбійних нападів і шахрайства. З початку року ці люди, котрі перебувають на обліку, тільки в обласному центрі скоїли більш як 300 правопорушень. 85 із них належать до категорії тяжких злочинів. Серед миколаївських наркоманів є особлива категорія, що їх міліція називає «колумбами». Саме в цей час «колумби» виїжджають до сільської місцевості і там проводять «рейди» городами бабусь, які, незважаючи на заборону, щороку висівають у себе мак. Пояснюють тим, що полюбляють пироги з маком і хочуть почастувати ними рідних. Але часто до пирогів діло не доходить. Наркодільки випереджають жалісливих бабусь, крадуть макові корбочки, з яких виготовляють сирець або, на жаргоні наркоманів, «ширку». Зустрічається і сільський приватний «наркобізнес», коли мешканці умисно засівають поля або городи маком і коноплями.

Відповідно до розпорядження начальника УМВС України в Миколаївській області генерал-майора Миколи Пихтіна, в регіоні проводять комплексну операцію «Мак-2007». Зараз здійснюється перекриття каналів перевезення наркотичної сировини до Миколаєва та інших населених пунктів області. А перед цим міліція перевірила більш як три тисячі присадибних господарств, виявлено 59 незаконних насаджень наркомістких рослин (із них 24 — посіви маку і 35 — конопель), порушено більш як півсотні кримінальних справ. Крім того, знищено незаконні посіви маку і конопель на двох з половиною гектарах. Із незаконного обігу вилучено понад 237 кг наркотичної сировини.

Вражають деякі факти вищезазначеного злля. Так, у селі Володимирівка Казанківського району на присадибній ділянці 36-річного місцевого жителя виявлено більш як чотириста кущів, а в селі Тридуби Кривоозерського району у 82-річного пенсіонера за будинком знайшли майже триста кущів конопель. У селі Новогригорівка Вознесенського району, на території макового поля, що належить

фермерському господарству «НАМ», міліція затримала місцевого жителя, котрий намагався викисти більш як сотню рослин маку. А загалом за сім місяців цього року зафіксували 1661 злочин, пов'язаний із незаконним обігом наркотиків. Із них більш як півтисячі фактів — збуту наркотиків, більш як сотня випадків — утримання «притонів». Чимало випадків, коли неповнолітніх схиляють до вживання наркотиків. Завдяки взаємодії з органами внутрішніх справ інших областей ліквідовано шість міжрегіональних і два міжнародні канали доставки до регіону наркотичної сировини, три наркотичні лабораторії.

Під час першого етапу операції «Мак-2007» чимало уваги приділяли виявленню порушень законодавства з боротьби з наркоманією в розважальних закладах, де збирається переважно молодь. За цей час затримали майже тридцять осіб, стосовно яких порушили вісім кримінальних справ. Для запобігання розповсюдження наркотиків у цих закладах області міліція направила понад двадцять офіційних попереджень їхнім керівникам.

Олена ІВАШКО.
Миколаївська область.

Перлини рідної землі

Зберегти і відновити рекреаційно-туристичний потенціал України — таку мету поставив перед собою колектив науковців

■ НА ЗДОБУТТЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ В ГАЛУЗІ НАУКИ І ТЕХНІКИ ЗА 2007 РІК

Туризм сьогодні є одним із пріоритетних напрямів економіки нашої країни. Темпи його розвитку в останні роки навіть перевищують середні показники розвитку інших галузей. Однак відомо і те, що ця галузь потребує особливої уваги з боку держави, зокрема, ефективного і раціонального використання природних ресурсів з одночасним їх збереженням та відновленням, визначення рекреаційного потенціалу всіх регіонів країни, виконання робіт з відновлення ландшафтів і поліпшення упорядкування рекреаційних територій.

Це спонукало групу спеціалістів Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, Інституту проблем природокористування та екології Національної академії наук України, Державного науково-виробничого центру «Природа» Національного космічного агентства України та Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, Українського державного геологорозвідувального інституту об'єднати свої зусилля на вирішення цієї проблеми. Нещодавно стало відомо, що працю науковців «Розробка та впровадження екологоорієнтованих методів збереження та відновлення рекреаційно-туристичного потенціалу території України» (автори Кузьменко Е. Д., Адаменко О. М., Готинян В. С., Гошовський С. В., Карпенко О. М., Півень В. О., Романенко В. Н., Рудько Г. І., Скрипник О. О., Шкіца Л. Є.) Комітет з державних премій у галузі науки і техніки виніс на публічне обговорення. Цю роботу коментує Почесний директор Інституту екології Карпат НАН України академік НАН України Михайло Андрійович Голубець.

Актуальність аналізованої роботи полягає в тому, що, з одного боку, вона дає відповідь на питання, як зберегти наявний рекреаційний потенціал від негативного впливу промислових підприємств. Цьому сприяють запропоновані в роботі сучасні інформаційні технології, які забезпечують оцінку екологічного стану території. Вони застосовуються перш за все у гірських районах Українських Карпат та Криму, де природні компоненти середовища збереглись у відносно незайманому стані, до певної міри це стосується також Причорноморського регіону. А з іншого боку — пропонує, як відновлювати рекреаційний потенціал там, де природні складові території зазнали руйнівних змін. Розроблені нові технології відновлення порушених земель зорієнтовані на використання потенцій природних процесів та допомогу природі. Такі методи рекомендовані для застосування і впроваджені на теренах гірничодобувних регіонів Центру, Півдня та Сходу України.

Серед основних наукових досягнень можна виділити такі:

Уперше запропоновано геоінформаційні технології розробки комп'ютеризованих систем екологічної безпеки техногенних об'єктів гірських територій, визначені структури та умови функціонування гірських, передгірських і рівнинних екосистем. Обґрунтовані структура екологічної безпеки та методи оцінки складових цієї безпеки — екологічного аудита, екологічного моніторингу, прогнозування розвитку екологічної ситуації та її моделювання у різних ландшафтних умовах рекреаційно-туристичних територій.

Уперше розроблено наукові і методичні основи моделювання

природно-антропогенних екосистем Українських Карпат, управління екологічною безпекою їхніх природно-антропогенних екосистем, теорії і практики оцінки екологічних ризиків на рекреаційних територіях. Створені комп'ютеризовані системи екологічної безпеки, за допомогою яких здійснюється оцінка антропогенного впливу на довкілля та обґрунтовані геоекологічні засади раціонального природокористування для розвитку рекреаційно-туристичної індустрії. На прикладі території Карпатського регіону розроблено структуру регіональної екологічної мережі, ядром якої є 457 природно-заповідних територій та об'єктів загальною площею 189,3 тис. га, а також екологічні коридори, що розміщуються уздовж основних річок (Дністер, Прут, Черемош, Лімниця та інші), і виконано геоекологічне та еколого-туристичне районування.

Уперше розроблено систему аналітично-інформаційного гарантування екологічної безпеки рекреаційно-туристичних територій на базі системи прогнозування та моделювання екзогенних геологічних процесів (ЕГП), що дозволила створити єдиний інформаційний масив даних різного рівня просторової деталізації для своєчасного вирішення проблеми прогнозування активізації екзогенних геологічних процесів, передбачення виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з ЕГП.

Уперше здійснено обґрунтування оптимальних заходів щодо інженерного захисту санаторно-курортної і туристичної інфраструктури, визначення несприятливих для проживання та відпочинку територій, створення сучасної картографічної основи та оперативного моніторингу з використанням новітніх

засобів дистанційного зондування Землі. За допомогою сучасних методів створено геоінформаційну систему земельного фонду проєктованого Національного природного парку «Перлина Волині і Поділля». Фактично цією роботою започатковано створення нового виду інформаційного ресурсу, який дає змогу забезпечити ефективне управління природно-заповідними територіями та їх використання в рекреаційно-туристичній діяльності.

Набула подальшого розвитку методологія оцінки екологічної безпеки гірничого комплексу на основі аналізу зон техногенного впливу навколо окремих його об'єктів і формування екологічної інформаційної системи гірничого комплексу відповідно до характеру змін з метою розробки програми відновлення втрачених властивостей природних ландшафтів. Виконані аналітичні та експериментальні дослідження для прогнозування стану довкілля в межах впливу гірничих підприємств, що знаходяться на стадії ліквідації, зокрема, підприємств з видобутку сірки, калійної та кам'яної солей у Передкарпатті. Розроблено автоматизовану інформаційну довідкову систему гірничопромислового комплексу, яка дає можливість приймати екологічно оптимальні рішення на етапі ліквідації підприємства. На основі аналізу нормативно-правового забезпечення ліквідації гірничих підприємств і проведених досліджень запропоновані доповнення до «Гірничого закону України», «Кодексу України про надра» та закону «Про ліквідацію гірничих підприємств».

Уперше запропонований метод активізації відновлення ґрунтів на порушених гірничими роботами землях шляхом їх обробки органічними речовина-

ми твердих і рідких відходів сільського, комунального та лісового господарств. Це дало змогу запустити природні механізми ґрунтоутворення (накопичення вологи, поживних речовин, агрегування) і стало передумовою формування рослинності, яка є базовим елементом природної складової рекреаційно-туристичного потенціалу території. Обґрунтування необхідності охорони вторинних екосистем, ландшафтного та біотичного різноманіття дало змогу надати правовий статус ландшафтних заказників місцевого значення територіям «Візирка» на землях Інгuleцького гірничо-збагачувального комбінату, ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Богданівський» на землях Орджонікідзєнського ГЗК. Сьогодні вони активно використовуються в рекреаційно-туристичній діяльності місцевого значення.

Уперше розроблено методи інтеграції техногенних територій, що охороняються, в екологічну мережу відновлюваних елементів. Запропоновано основні принципи створення екологічної мережі на техногенно порушених територіях, обґрунтовано методи забезпечення цілісності сполучних елементів екологічної мережі (Інгuleцький, Саксаганський, Базавлуцький екологічні коридори) та використання її для відновлення рекреаційно-туристичного потенціалу. Основні наукові розробки були випробувані на об'єктах природоохоронної та рекреаційно-туристичної діяльності в різних регіонах і впроваджені на рівні

технічних рішень, що підтверджено відповідними документами (актами випробування та впровадження). Екологічний ефект полягає в тому, що збережені та відновлені популяції понад 299 видів рослин і 1490 видів тварин, у тому числі 52 види, що занесені до Червоної книги Європи та України, збільшено площі земель природно-заповідного фонду, збережено родючі чорноземні ґрунти. Створені три ландшафтні заказники, в межах яких проведено відновлення екосистем, сформовані ланки коридорів екологічної мережі.

Упровадження результатів роботи дозволило зменшити площу земель, що підлягають рекультивації, і відповідні витрати на її здійснення. Застосування маловитратних методів природного самовідновлення дало можливість відновити рекреаційно-туристичний потенціал територій, вирішити багато екологічних проблем. Економічний ефект тільки від створення заказників «Візирка» та «Вершина» становить 5,9 млн. грн.

За змістом, оформленням, глибиною аналізу, впровадженям, поєднанням науки і практики робота є зразком використання інтелектуального потенціалу на користь нашої держави. Її авторський колектив, безумовно, заслуговує на призначення Державної премії України в галузі науки і техніки за 2007 рік.

Підготувала Дарина НАЗАРЧУК.

На знімку: у туристичному бізнесі Прикарпаття домінує народна автентика.

Успіх підприємця розпочинається з відповідальності й бажання бути самотійним

■ АКЦІЇ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області за підтримки донецького корпункту газети «Голос України» провів прийом з нагоди свого професійного свята. Генеральний директор фонду Тетяна Шашкова вручила пам'ятні нагороди переможцям конкурсу «Велика людина малого бізнесу».

З-поміж переможців чимало тих, хто в минулому був безробітним. Це люди, які не злякалися відповідальності, які намагалися в усьому бути самостійними. До таких передовсім належать Олена Іванішина (ательє «Людмила», місто Макіївка), Олександр Ахунзянов (оптовороздільна мережа «Еліт+», місто Докучаєвськ), Олена Кузнецова (дизайнер ландшафтів, Ясинуватський район), Наталія Ільїна (ательє трикотажних виробів, місто Докучаєвськ), Володимир Краковський (виробництво художніх кованих виробів, місто Сніжне), ТОВ «Грін-Бел» (обробка і заготівля вторинної сировини, Старобешівський район) та інші.

У кожного з тих, хто цього дня прийшов до зали готелю «Атлас», — своя історія успіху і

боротьби за власну справу. «Щоб дістатися джерела, треба завжди пливати проти течії. Завдяки цьому правилу змогли вижити, стати на ноги, зміцніти і рухатися вперед наші підприємці», — відзначила Тетяна Шашкова. Регіональний фонд підтримки підприємництва надає допомогу тим, хто має власну справу чи лише мріє про неї.

— Двері нашого фонду завжди відчинені для тих, хто сьогодні потребує підтримки й допомоги, а також ведення переговорів із соціально відповідальними й активними бізнесменами, — сказала генеральний директор. — За час існування цього проєкту було захищено й відновлено конституційні

права більш як 1000 осіб, які звернулися до нас. Вдячна всім, хто був із нами, віддавав частину душі нашій спільній справі.

Газета «Голос України» та Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області — давні партнери. Завдяки такій співпраці цього року відбувся «круглий стіл», присвячений проблемам малого та середнього бізнесу. Напередодні Дня підприємця пам'ятним знаком фонду нагороджено власного кореспондента газети «Голос України» по Донецькій області Ліну Куц. А юні слухачі школи журналістського мистецтва «Голос молоді», яка працює під патронатом асоціації «Інфокультура»

та донецького корпункту парламентської газети, підготували спецвипуск, героями публікацій якого стали представники малого бізнесу.

— Коли я починала свою справу, в мій кишені було 900 гривень — одноразова допомога від центру зайнятості й невелика сума власних заощаджень, — розповіла власниця невеликого ательє, донеччанка Інна Яковенко. — Але мені вдалося знайти свою нішу й почати працювати. Моя робота приносить не лише прибуток, а й задоволення. Багато хто думає, що для старту потрібні лише гроші. Головне — бажання! А гроші знайдуться.

Ірина ОЛЬШАНСЬКА.

Допомога призначається за новими умовами

Моя донька Н. Киричинська народила другу дитину і сподівалася отримати допомогу. Але коли збирала всі документи, в соціальній службі їй відмовили, тому що вона підприємець малого бізнесу (працювала на ринку). Поясніть, будь ласка, чи правильно це згідно із законом?

Райса БОЙКО.

Херсон.

Відповідає заступник директора Департаменту соціального захисту населення Міністерства праці та соціальної політики України Надія РЯЗАНОВА:

— На момент звернення Н. Киричинської до органів праці та соціального захисту населення по призначення допомоги сім'ям з дітьми діяли нормативно-правові акти, які передбачали, що жінкам, котрі до народження дитини займалися підприємницькою діяльністю, сплачували фіксований податок, але не були застраховані у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, допомога призначалася на підставі довідки органів державної податкової служби про припинення підприємницької діяльності. У липні 2007 р. Н. Киричинській після припинення нею підприємницької діяльності призначено допомогу при народженні дитини та допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

Одночасно повідомляємо, що за новими умовами відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 липня 2007 року № 900 «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1751 та від 11 січня 2007 р. № 13» жінкам — суб'єктам підприємницької діяльності, які не сплачують страхові внески до Фонду соціального страхування, надано право отримувати допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами, одноразову допомогу при народженні дитини та допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку без припинення їхньої підприємницької діяльності.

Скільки платять опікунам?

Скажіть, будь ласка, скільки платять опікуну по догляду за інвалідом I групи? Річ у тім, що моя донька (яка і є моїм опікуном) отримує 8 гривень. Коли вона поцікавилася, чому так мало, їй відповіли: «Якби він був психічно хворий, платили б більше». Скажіть, чи справді це так?

Євген ЛІСНЯК, інвалід I групи.

Смотрич
Дунаєвецького району
Хмельницької області.

Відповідає начальник Головного управління праці та соціального захисту населення Хмельницької облдержадміністрації Р. БІЛИК:

— На звернення читача «Голосу України» повідомляю. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 1996 р. № 832 «Про підвищення розмірів державної допомоги окремим категоріям громадян», встановлена щомісячна компенсаційна виплата у розмірі 4 грн. 80 коп. непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за інвалідом I групи, а також за престарілим, який досяг 80-річного віку. За Законом України «Про індексацію грошових доходів населення» вказана допомога підлягає індексації. Зокрема, розмір допомоги в серпні 2007 року становить 8 грн. 20 коп. Водночас працездатній особі, котра здійснює догляд, період догляду за інвалідом I групи, а також за престарілим, який досяг 80-річного віку, зараховується до страхового стажу при обчисленні пенсії за віком.

Крім цього, працездатні особи, які здійснюють догляд і отримують вищевказану компенсацію, мають право одержувати державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям, субсидію на відшкодування витрат за житлово-комунальні послуги, придбання твердого палива та скрапленого газу. Розмір соціальної допомоги становитиме 90 гривень на місяць.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2007 року затверджено Порядок призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги. Згідно із цим порядком, непрацюючим фізичним особам, які постійно надають соціальні послуги громадянам похилого віку, інвалідам, дітям-інвалідам. Хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги (крім осіб, які обслуговуються соціальними службами) призначається щомісячна компенсаційна виплата. Розмір компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги інвалідам I групи, становить 15% прожиткового мінімуму для працездатних осіб, — 80,25 грн. Такі компенсації призначаються в управліннях праці та соціального захисту населення і виплачуються за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2000 року № 1192 «Про порядок надання щомісячної грошової допомоги малозабезпеченій особі, яка проживає разом з інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу, який, за висновком лікарської комісії медичного закладу, потребує постійного стороннього догляду, на догляд за ним надається щомісячна грошова допомога малозабезпеченій особі, якщо середньомісячний сукупний дохід сім'ї цієї особи є нижчим від прожиткового мінімуму для сім'ї. Така допомога призначається в управліннях праці та соціального захисту населення і виплачуються за рахунок коштів обласного бюджету. Розмір допомоги становить 10% прожиткового мінімуму для працездатної особи — 53,5 грн. на місяць.

Хочу замінити водопровідну трубу

Мешкаю у власному будинку. Мій водопровід з'єднано з міським ще у 1969 році, тож ввідна труба вже своє відслужила. Звернувся до міського техвідділу з приводу заміни, а мені сказали, що все це я повинен робити за власні кошти та ще й виготовити новий план підключення. За попередніми підрахунками, новий план коштуватиме близько 300 грн., а заміна 3 м труби — 525 грн.

Я не розумію, навіщо виготовляти новий план, адже мій старий було погоджено з дев'ятьма організаціями. Поясніть, чи правомірні ці вимоги?

Іван ТКАЧЕНКО.

Ізмаїл
Одеської області.

Відповідає перший заступник міністра з питань житлово-комунального господарства України Григорій СЕМЧУК:

— Згідно з п.1.13 Правил користування системами комунального

водопостачання та водовідведення в містах і селищах України, затверджених наказом Держжитлокомунгоспу України від 1 липня 1994 року № 63, водопровідні вводи жилих будинків громадян, а також прилади й пристрої на них, у тому числі колодязі, запірна арматура, водолічильники, витратоміри та інші прилади обліку належать абонентові та ним експлуатуються. Тому капітальний ремонт водопровідного вводу до житлового будинку виконується за кошти абонента.

Крім того, зважаючи на те, що з 1969 року уже двічі змінювались будівельні норми та правила (СНІП 2.04.01-85, останні введені в дію у 1985 році), необхідне коригування проекту водопровідного вводу до жилого будинку — згідно з чинним законодавством України.

Оподаткування спадщини, одержаної у вигляді земельного сертифіката

Мені 70 років, ходжу по дому з паличкою. Біда в тому, що залишився мені від покійного чоловіка земельний пай. Переоформила його на себе і тепер ним користується агрофірма «Дружба». А я за це отримую 500 кг зерна. А мене щомісяця викликають до податкової адміністрації і вимагають чотири з половиною тисячі гривень податку. Та де ж я їх візьму?! Землю не продавала, а з пенсії таку суму не набираєш. Поясніть, чи правомірно це?

Райса ЛІПКА.

Пішки
Корсунь-Шевченківського району
Черкаської області.

Відповідає заступник голови Державної податкової адміністрації України Сергій ЛЕКАРЬ:

— Відповідно до частини «в» пп.13.2.1 п.13.2 ст.13 Закону України від 22.05.03 № 889 «Про податок з доходів фізичних осіб» (далі — закон), яка регламентує оподаткування спадщини, вартість об'єктів комерційної власності, до яких, зокрема, віднесено майнові права (такі як право на інтелектуальну (промислову) власність тощо), успадкованих протягом 2005—

2006 років будь-якими особами незалежно від ступеня їх споріднення зі спадкодавцем, підлягає оподаткуванню за ставкою п.7.1 ст.1 Закону (13 відсотків).

Указом Президента України від 8.08.1995 р. №720 «Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям» (ст.1), визначено, що паювання земель передбачає визначення розміру земельної частки (паю) у колективній власності на землю кожного члена колективного сільськогосподарського підприємства, сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського акціонерного товариства без виділення земельних ділянок в натурі (на місцевості).

Право на земельний пай засвідчується сертифікатом на право на земельну частку (пай), який видається сільською, селищною або міською радою.

Відповідно до ст.17 розділу X Земельного кодексу України від 25.10.2001 р. № 2768-III сертифікати на право на земельну частку (пай), отримані громадянами, вважаються пра-

вовстановлюючими документами під час реалізації ними права вимоги на відведення земельної частки (паю) в натурі (на місцевості) відповідно до законодавства.

Отже, сертифікат на право на земельну частку (пай) засвідчує право вимоги, тобто майнове право його власника (глави 12 та 13 Цивільного кодексу України).

Виходячи із наведеного, фізична особа — платник податку, який одержав протягом звітного податкового року доходів у вигляді земельного сертифіката, зобов'язаний був включити його вартість до складу загального річного оподатковуваного доходу та подати до 1 квітня наступного року річну податкову декларацію до податкового органу за місцем своєї податкової адреси (місце постійного або переважного проживання платника податку) та сплатити 13 відсотків податку з його вартості.

Податкові органи не мають законодавчих повноважень щодо звільнення будь-якої категорії платників від сплати податку з будь-яких одержаних ними доходів, в т. ч. із спадщини.

Що робить держава, щоб знищити курців?

Скільки не говорять про негативний вплив тютюну — результату жодного. Населення України як курило, так і курить. Скажіть, що держава робить для профілактики куріння?

Ольга ТАРЕНКО.

Запоріжжя.

Відповідає перший заступник міністра охорони здоров'я, головний державний санітарний лікар України Сергій БЕРЕЖНОВ:

— Міністерство охорони здоров'я працює для забезпечення прав наших співгромадян дихати чистим повітрям, вільним від токсичних речовин тютюнового диму. Однак зменшити шкідливий вплив активного і пасивного куріння неможливо лише зусиллями медичних працівників. Ця проблема є суспільною. Розв'язувати її необхідно насамперед через свідоме розуміння населінків.

Закон України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення», прийнятий у 2005 році, забороняє куріння тютюнових виробів на робочих місцях та в громадських місцях. В 2006 році Україна ратифікувала Рамкову Конвенцію ВООЗ із боротьби проти тютюну, яка зобов'язує нашу країну прийняти та здійснювати ефективні законодавчі та інші заходи, що забезпечують захист від впливу тютюнового диму на робочих місцях, усередині приміщень, у громадському транспорті й у закритих громадських місцях.

Міністерство охорони здоров'я України працює над удосконаленням законодавчої бази щодо врегулювання проблем, пов'язаних з тютюнокурінням. Законодавством України уже враховано значний обсяг вимог Рамкової Конвенції, зокрема щодо:

- вмісту шкідливих для здоров'я людини речовин та інгредієнтів, що входять до складу тютюнових виробів;
- попередження про шкоду вживання тютюнових виробів на їх упаковці;
- контролю за виробництвом і обігом тютюнових виробів за допомогою ліцензування відповідних видів господарської діяльності;

— визначення необхідності проведення атестацій виробництв, сертифікації тютюнових виробів та ін.

Діяльність щодо боротьби з тютюном в Україні не можна відокремлювати від процесів, що відбуваються в інших країнах світу та на міжнародному рівні. Такі аспекти проблеми, як контрабанда, реклама та інші є транснаціональними і потребують міжнародного врегулювання. Україна набула статусу Сторони Рамкової Конвенції Всесвітньої організації охорони здоров'я боротьби проти тютюну, прийнято відповідний Закон України від 15 березня 2006 р. № 3534-IV), а отже, взяла на себе зобов'язання у сфері подолання проблеми споживання тютюну та тютюнових виробів, визначені міжнародним договором.

ВООЗ проаналізовано досвід щодо подолання тютюнокуріння в різних країнах світу. Встановлено, що одним із ефективних інструментів регулювання споживання тютюнових виробів, особливо серед молоді, є оподаткування. За 20-річними дослідженнями ВООЗ, при 10-відсотковому підвищенні цін на тютюнові вироби їх споживання може скоротитися на 5—8%.

Міністерство розробляє зміни до законодавства, що передбачають заборону всіх форм реклами тютюну, створення ефективного механізму контролю та відповідальності за порушення норм законодавства. Їх впровадження повинно істотно знизити рівень тютюнокуріння в Україні та забезпечити ефективний захист людей від тютюнового диму.

МОЗ, відповідно до Рамкової Конвенції, ініціює підготовку Національної програми попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення. Програма передбачатиме широкий комплекс заходів з інформування, освіти, лікування тютюнової залежності, регулювання та розкриття складу тютюнових виробів, підготовки відповідних фахівців тощо. До виконання програми будуть залучені всі міністерства та відомства, а також громадські організації.

Ветерани Збройних сил СРСР — забуті й невизнані

Написати до «Голосу України» мене, ветерана Збройних сил СРСР, змусила гіркота на душі і в серці. У місті Полонне Хмельницької області 8 травня цього року були загальні збори на честь 62-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

Збори пройшли відмінно, все як годиться. Але, на жаль, тільки не для таких, як я. Спершу поздоровили ветеранів війни, вручили подарунки, грамоти. Потім виступив районний військовий комісар із наказом про нагородження медалями ветеранів Збройних сил України. А такі, як я (в залі нас було чимало), сиділи, ніби безпритульні діти. Для ветеранів війни ми замолоді, а для ветеранів Збройних сил України — вже застарі. І така дискримінація цілого пласта військових людей тягнеться 16 років! Всього цей час пенсію нам давали за залишковим принципом. А я ж — полковник запасу, батько шістьох дітей...

Невже держава не могла виготовити медалі для всіх ветеранів, щоб не було «чорних» і «білих»? Хоч насправді, звісно, не про шматок металу мова, а про те, що ми забуті й ніби викинуті за борт.

Не доведи Господи воювати, але скажіть мені, будь ласка, за які принципи я, приміром, поведу на противника своїх солдатів? За ту державу, яка вже 16 років мене вперто не пізнає і не помічає?

Микола ПИЛИПЕНКО.

Микулин
Полонського району
Хмельницької області.

Майстерні для трудового навчання застаріли

Висловлюю крик душі і біль серця учителів трудового навчання. Нам стало вкрай важко працювати, бо матеріально-технічна база майстерень не поповнюється з 1990 року, а старе обладнання зношалося. Ми не маємо змоги знайомити учнів із сучасними ручними електрифікованими інструментами з тієї причини, що їх немає у школах, а на придбання держава не виділяє кошти.

Хіба можна економити на освіті?! Адже відомо, що навички і знання з трудового навчання стають у пригоді для більшості юнаків і дівчат після закінчення середньої школи.

Та, мабуть, нашим керівникам освіти байдуже до цих проблем. Їх не турбує, що майстерні розраховані на 20 робочих місць, а в селах і того менше. На уроки праці приходять 25—27 учнів, із них 20 мають робочі місця, а 5—7 — змушені стояти під стінкою. Цього не допустили б на інших уроках, а на трудовому навчанні проходять. Через такі умови кращі вчителі залишають школи і йдуть працювати у виробничу сферу. А уроки проводять суміжники, які мало приділяють уваги професійним предметам, тож діти не отримують необхідних знань.

Освітнянському керівництву це питання потрібно вирішувати негайно, а під час формування нового державного бюджету вкрай необхідно виділити кошти на ремонт майстерень та сучасне обладнання.

Михайло СОЛОМОН,
керівник методичного об'єднання учителів трудового навчання Богородчанського району
Івано-Франківської області.

Церква запорізьких козаків потребує ремонту

Посередині села Троїцького, що на Дніпропетровщині, на майдані (це найвище місце у селі) стоїть Свято-Троїцька церква. А будували її запорізькі козаки з 1777 по 1811 рік. У цій церкві вони вінчалися, хрестили дітей, отримували благословення на добрі справи.

І довго ще служила б вона, якби не радянські атеїсти. Після Великої Вітчизняної війни перетворили вони святий храм на зерносховище, добудувавши до нього млин та олійницю (на знімку).

У наш час, коли люди почали повертатися обличчям до Бога, такі великі свята, як Різдво та Великдень, мешканці села Троїцького відзначають біля клубу. Та хіба ж це діло?! Уночі — танці, випивка, лайка, а вранці йдемо до оскверненого місця паску святити. А ми ж маємо свій старовинний Свято-Троїцький храм і намолене з сивої давнини місце.

Тільки святий храм потребує ремонту, а тих грошей, що зібрали мешканці села, замало. Тож звертаємося до добрих і щедрих людей з проханням: виділіть, будь ласка, хто скільки зможе, на реставрацію храму.

Наша Свято-Троїцька церква — це історична пам'ять про славних запорізьких козаків і храм для очищення грішних душ. Тож заздалегідь дякуємо усім небайдужим, хто відгукнеться і перекаже гроші на Троїцьку сільську раду на реставрацію храму.

Від імені односельців — Анатолій МАЧУЛА.

Троїцьке
Павлоградського району
Дніпропетровської області.

Впорядкувати процедуру голосування за кордоном

Написати до улюбленої газети «Голос України» мене спонукали майбутні вибори до Верховної Ради і підготовка у зв'язку з цим відповідних законів і документів. Свого часу мене дванадцять разів обирали депутатом місцевих рад, тому мені добре знайома виборча процедура.

Щоб нові вибори відбулися чесно, на мій погляд, необхідно переглянути систему голосування громадян, які перебувають за кордоном, тому що вони мають два паспорти для внутрішнього і закордонного користування. Ідучи за кордон, вони беруть із собою закордонний паспорт, а український залишають вдома. Виходить, що несумлінні громадяни (а також члени дільничних комісій, що їм

співчують) використовують ці паспорти: один — вдома, другий — за кордоном. Законного порядку в цьому питанні немає.

А тому пропоную встановити, підкріпивши законодавчо, такий порядок участі в голосуванні громадян, які мають на руках закордонні паспорти.

1. У списках виборців ввести графу «виїхав за кордон». Під час складання списків для голосування громадян, що мають закордонний паспорт, вносять, але якщо вони за кордоном, у новій графі проставляють «виїхав». За п'ять днів до дня виборів секретареві дільничної виборчої комісії необхідно звірити цей запис у районному (міському) відділі внутрішніх справ.

2. У випадку повернення

виборця, що має закордонний паспорт, на місце проживання, де його внесено до списків для голосування, митна служба України має видати довідку про те, що цей громадянин перетнув кордон такого-то числа. Ця довідка даватиме право на одержання виборчого бюлетеня на дільниці, де його внесено до списків, але стоїть штамп «виїхав за кордон». Також цю довідку треба додати до протоколу результатів голосування.

3. Персональну відповідальність за виконання зазначених процедур мають особисто нести:

- у дільничній виборчій комісії — секретар дільничної виборчої комісії;
- у міському (районному) відділі внутрішніх справ — спеціальним наказом по

МВВС (РВВС) призначений відповідальний працівник МВВС (РВВС);

- у митній або прикордонній службі — також спеціально призначений наказом відповідальний працівник.

4. До протоколів результатів голосування необхідно ввести графі:

- із внесених у списки громадян: «виїхав за кордон — кількість осіб»;
- із «тих, що виїхали за кордон, проголосувало — кількість осіб».

Нині за кордоном працюють кілька мільйонів українських громадян, а це істотно впливає на результати виборів.

Григорій НІКІТЕНКО,
учасник бойових дій,
почесний громадянин міста
Дмитрова
Донецької області.

Захистіть глядача

■ ПРОБЛЕМА У КОНВЕРТІ

Про рекламу на телебаченні говорилося чимало. Проте, здається, чим більше розмов, тим гірше стає. Будь-яку телепередачу заповнили низькопробною рекламною продукцією: від кормів для котів і собак до засобів проти лупи або гігієнічних засобів для «справжніх дівчат». Ще нещодавно телевізійний фільм переривався однією рекламною паузою не довше ніж на 5 хвилин. А тепер 15 хвилин іде фільм, потім 10 хвилин реклами. І так тричі по 10 хвилин...

Місяць тому, пригадую, мене дуже обурило таке. Йшла трансляція Міжнародного конкурсу виконавців естрадної пісні «Вітебськ-2007» — день другий. Замість виступу представника Узбекистану дали рекламу, а виконавця пісні на екрані показали тільки з оціночними балами журі. Виступи представників Болгарії, Киргизії, Казахстану переривалися на самому початку рекламою, після якої — лише оцінки. Повних виступів виконавців цих країн глядачі не чули і не бачили! А в кінці передачі виступ представника Росії Р. Реуса був перерваний рекламою і

■ ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Пільговикам місця у маршрутці немає

Прочитав статтю «Бої транспортного значення» Ірини Козак у газеті «Голос України» 3 липня 2007 року про безкоштовний проїзд пільговиків в автобусах у Хмельницькій області.

Автор матеріалу правильно порушила питання про знушення над пільговиками, яким надають два, три, а де й один день для проїзду на пільгових умовах. А в інших містах ці пільги скасували самі водії та їхні керівники.

Я живу в Житомирі. З 1951 по 1979 роки прослужив на військовій службі (27 років), а після демобілізації ще 28 років працював у народному господарстві (начальником юридичного відділу підприємства, помічником-консультантом народного депутата СРСР, після розпаду СРСР — прокурором загального нагляду Житомирської облпрокуратури). Потім — тяжка хвороба, і мені дали II групу інвалідності від загального захворювання. Останні шість років працював кореспондентом однієї з житомирських газет.

Сам користувався безкоштовним проїздом у тролейбусі (як учасник війни та інвалід II групи). Через сварки з водіями ніколи не користувався маршрутками, міськими автобусами, приміськими та міжміськими автобусами. На мій погляд, безкоштовним проїздом ніхто із пільговиків не користується. Бо держава вважає такий проїзд незаконним. Та й журналіст вказаної статті в газеті так вважає. Пільговики — старі люди. Вони не можуть «змагатися» з кремезними хлопцями-водіями, особливо в маршрутках, державних та приватних. Заробіток вони мають непоганий (як пише Ірина Козак, — 1,3 тисячі таких нелегалів-перевізників). У інших країнах кожному пільговику Пенсійний фонд видавав на рік проїзний квиток. І ніхто нікого не принижував.

Федір СИЛЕНКО.

Житомир.

■ ЛИСТ ПРЕЗИДЕНТУ

Наш завод може працювати, та укладання договорів хтось гальмує...

Шановний Вікторе Андрійовичу! До вас звертаються люди, доведені до розпачу діями влади, що безпосередньо підлегла тільки вам.

Феодосійському судномеханічному заводові в 2006 році виповнилося 60 років. Це було одне з трьох унікальних підприємств у всьому колишньому Радянському Союзі. На підприємстві працювало більш як 1,5 тисячі чоловік.

З 1991 року почався спад виробництва. Замовлення нам Міністерство оборони не планує вже сім років. Дирекція заводу намагається взяти якісь замовлення, але департамент і Укрсоцекспорт ставлять нас у такі умови, що від замовлень практично не залишається коштів навіть на погашення заборгованості з комунальних платежів.

Директори міняються, як рукавички, і відповідальності перед робітничим колективом практично жодної не несуть. Ми не одержуємо заробітну плату вже два роки і дев'ять місяців. У кожного з працівників накопичилося безліч боргів і заборгованостей з комунальних послуг. Ми не маємо можливості дати дітям нормальні харчування, одяг і освіту. У нас на підприємстві вмирають люди через нервові стреси, пов'язані з невиплатою заробітної плати і відсутністю коштів на купівлю потрібних ліків та медикаментів. Діти не одержують повноцінного харчування і відпочинку. Попри це, люди щодня приходять на роботу, сумлінно виконують свої виробничі завдання та обов'язки, випускають продукцію, підтримують територію, приміщення й устаткування в робочому стані.

Щоб хоч якось вижити, ми змушені йти на підробіток до приватника, працювати ночами й одержувати за це копійки. Через невиплату заробітної плати не надходять відрахування до Пенсійного фонду, людям не перераховують пенсію.

Як нам вижити? Наш завод уже відбився від одного суду про банкрутство. Зараз знову порушено це питання. Адже якщо завод оголосить банкрутом, то ми одержимо тільки вихідну допомогу за два місяці. Цікаво, а заробітна плата за два роки і дев'ять місяців у чий фонд піде?! Може, народним депутатам на виборчу кампанію?

Ми часто чуємо по радіо і телебаченню, як наші чиновники, депутати і можновладці «переживають» за народ. Може, їм теж не заплатити зарплату за кілька місяців, щоб вони зрозуміли, як живе робітничий клас?

Держава витрачає мільйони гривень на вибори, щоб задовольнити політичні амбіції лідерів партій, а ми не можемо одержати свої вже зароблені гроші! Зрозумійте, наш завод може і хоче працювати! Але укладання договорів навмисне хтось гальмує.

Переконаливо просимо вжити заходів для позитивного розв'язання нашого питання! Інакше ми змушені будемо звернутися до міжнародних інстанцій з прав людини, Міжнародного суду та ООН...

Наталія КАЧАНОВА,
В. ЛЕБЕДЕНКО, Т. ТАРАСОВ —
усього 82 підписи.

Феодосія.
Крим.

Правління АКБ "Сітібанк (Україна)" повідомляє:

31 жовтня 2007 року о 11 год. 00 хв. за адресою: 03150, місто Київ, вулиця Димитрова, 16 -г, відбудуться позачергові загальні збори акціонерів АКБ "Сітібанк (Україна)".

Реєстрація акціонерів з 9 год.30 хв. до 10 год. 30 хв.

Для участі в зборах необхідно мати: Акціонерам - документ, що посвідчує особу; Представникам - довіреність на право участі в зборах; та документ, що посвідчує особу. З документами, що стосуються порядку денного позачергових загальних зборів акціонерів Акціонери можуть ознайомитись за місцезнаходженням Банку: 03150, місто Київ, вулиця Димитрова, 16 -г.

Порядок денний позачергових загальних зборів акціонерів

1. Затвердження змін до Статуту АКБ "Сітібанк (Україна)", пов'язаних із збільшенням розміру статутного капіталу АКБ "Сітібанк (Україна)".

Додаткова інформація стосовно затвердження змін до Статуту АКБ "Сітібанк (Україна)" пов'язаних із збільшенням розміру статутного капіталу АКБ "Сітібанк (Україна)":

а) Мотиви збільшення статутного капіталу: Збільшення статутного капіталу АКБ "Сітібанк (Україна)" проводиться шляхом збільшення кількості акцій існуючої номінальної вартості з метою подальшого зміцнення фінансового стану Акціонерного комерційного банку "Сітібанк (Україна)". Отримані кошти будуть використовуватись за напрямками, пов'язаними з подальшим розвитком діяльності АКБ "Сітібанк (Україна)".

Спосіб збільшення: збільшення кількості акцій існуючої номінальної вартості за рахунок додаткових внесків.

Мінімальний розмір збільшення: 16 500 000 (Шістнадцять мільйонів п'ятсот тисяч) грн.

б) Редакція Статуту АКБ "Сітібанк (Україна)", що є дійсною на дату проведення зазначених позачергових загальних зборів акціонерів:

Пункт 5.1 Статуту:

"Банк створює статутний капітал за рахунок власних грошових коштів Акціонерів, загальна вартість якого дорівнює 50 000 000 (п'ятдесят мільйонів) гривень (надалі - "Статутний Капітал"), що є еквівалентом 22 553 000 (двадцяти двох мільйонів п'ятиста п'ятидесяти трьох тисяч) ЄВРО за офіційним курсом Національного банку України, який є дійсним на дату підписання Договору, за яким 1 (Один) Євро дорівнює 2,217 (двома цілим двомстам сімнадцяти тисячним) гривні. Статутний Капітал відображається випуском 10 000 (десяти тисяч) Простих Іменних Акцій. Кожна Проста Іменна Акція має номінальну вартість в 5 000 (п'ять тисяч) гривень".

Пункт 5.3 Статуту:

"Акціонери сплачують вартість Простих Іменних Акцій, на які вони підписалися, у доларах США на рахунок, відкритий в Національному банку України."

Абзац 2 Пункт 5.4 Статуту:

"Кожен Акціонер здійснює повну сплату Простих Іменних Акцій протягом строку встановленого законодавством України. Акціонери (особи), які мають намір придбати істотну участь у Банку або збільшити її таким чином, що такий Акціонер (особа) буде прямо чи опосередковано володіти чи контролювати 10, 25, 50 та 75 відсотків Статутного Капіталу Банку чи права голосу придбаних акцій в органах управління Банку, зобов'язані отримати письмовий дозвіл Національного банку України. У разі, якщо жоден Акціонер не в змозі придбати Прості Іменні Акції, вартість яких не була сплачена, Загальні Збори Акціонерів уповноважені затвердити рішення про прийняття одного або декількох нових Акціонерів Банку. При несплаті у встановлений строк будь-яким з Акціонерів ніяких санкцій за час прострочки не передбачається."

Пункт 5.5. Статуту:

"Прості Іменні Акції є цінними паперами, які засвідчують певну частку участі Акціонера у Статутному Капіталі Банку. У відповідності до чинного законодавства України Банк видає Акції в документарній формі тим Акціонерам, які повністю сплатили вартість Акцій, на які вони підписалися."

Абзац 2 Пункт 5.6 Статуту:

"Реєстр Акцій містить інформацію про (i) загальну кількість та класи випущених акцій та (ii) кожну Просту Іменну Акцію, включаючи інформацію про Акціонера, дату придбання такої Акції, а також (iii) загальну кількість Простих Іменних Акцій, якою володіє кожен Акціонер, а також іншу інформацію, відповідно до вимог чинного законодавства України".

Абзац 1 Пункт 10.1.1 Статуту:

"Загальні Збори Акціонерів є вищим органом управління Банку. Кожен Акціонер, незалежно від кількості та класу Акцій має право брати участь у Загальних Зборах Акціонерів особисто, або через представника (надалі - "Представник"), за умови, однак, що Акціонери, які володіють Привілейованими Акціями, не матимуть права голосу. Брати участь у Загальних Зборах Акціонерів з правом дорадчого голосу можуть також і члени Правління Банку, які не є Акціонерами. Загальні Збори Акціонерів визнаються правомочними, якщо в них беруть участь Акціонери (або їхні Представники), що мають відповідно до цього Статуту більш як 60% (шістдесят відсотків) голосів (Простих Іменних Акцій)".

Пункт 10.5 Статуту:

"Голова Правління Банку скликає Загальні Збори Акціонерів шляхом надсилання письмового повідомлення про проведення Загальних Зборів Акціонерів не менш як за 45 (сорок п'ять) днів до дати проведення Загальних Зборів Акціонерів. Про проведення Загальних Зборів Акціонерів Акціонери, які володіють Простими Іменними Акціями повідомляються персонально. Письмове повідомлення про проведення Загальних Зборів Акціонерів надсилається кожному Акціонеру або його Представникові поштою або в будь-який інший спосіб, який Головою Правління Банку вважається відповідним, зокрема, телефоном. Таке повідомлення повинно містити інформацію про дату та місце проведення Загальних Зборів Акціонерів та порядок денний, що пропонується до розгляду."

Пункт 10.8 Статуту:

"Кожна Проста Іменна Акція дає право на один голос."

Пункт 10.14 Статуту:

"Позачергові Збори Акціонерів скликаються у разі неплатоспроможності Банку, а також Правлінням Банку на вимогу Спостережної Ради Банку або Ревізійної Комісії. Правління Банку зобов'язане в продовж двадцяти (20) днів з моменту отримання письмової вимоги про таке скликання прийняти рішення про скликання Позачергових Зборів Акціонерів з порядком денним, запропонованим Спостережною Радою Банку або Ревізійною Комісією. Позачергові Збори Акціонерів можуть бути скликані в будь-який час і з будь-якого приводу на прохання Акціонерів (або їх Представників), які володіють загалом більш ніж 10% (десятьма) відсотками голосів (Простих Іменних Акцій Банку) (надалі - "Ініціативна Група"). У разі, якщо в продовж двадцяти (20) днів Правління Банку не виконало зазначеної вимоги, Ініціативна Група має право сама скликати Позачергові Збори Акціонерів."

Проект змін до Статуту, пов'язаних із збільшенням статутного капіталу АКБ "Сітібанк (Україна)":

Запропонований до розгляду проект змін до Статуту АКБ "Сітібанк (Україна)" із розрахунку мінімально запланованого збільшення:

Пункт 5.1 Статуту пропонується викласти в новій редакції:

"Банк створює статутний капітал за рахунок власних грошових коштів Акціонерів, загальна вартість якого дорівнює 66 500 000 (Шістдесят шість мільйонів п'ятсот тисяч) гривень (надалі - "Статутний Капітал"). Статутний Капітал відображається випуском 13 300 (Тринадцяти тисяч трьохста) акцій, з яких 10 000 (Десять тисяч) Простих Іменних Акцій та 3 300 (Три тисячі триста) Привілейованих Іменних Акцій. Кожна Проста Іменна Акція та Привілейована Іменна Акція (надалі разом - "Акції") має номінальну вартість в 5 000 (П'ять тисяч) гривень кожна".

Пункт 5.3 Статуту пропонується викласти в новій редакції:

"Акціонери сплачують вартість Акцій, на які вони підписалися на рахунок Банку, відкритий в Національному банку України."

Абзац 2 Пункт 5.4 Статуту пропонується викласти в новій редакції:

"Кожен Акціонер здійснює повну сплату

вартості Акцій протягом строку встановленого законодавством України. Акціонери (особи), які мають намір придбати істотну участь у Банку або збільшити її таким чином, що такий Акціонер (особа) буде прямо чи опосередковано володіти чи контролювати 10, 25, 50 та 75 відсотків Статутного Капіталу Банку чи права голосу придбаних акцій в органах управління Банку, зобов'язані отримати письмовий дозвіл Національного банку України. У разі, якщо жоден Акціонер не в змозі придбати Акції, вартість яких не була сплачена, Загальні Збори Акціонерів уповноважені затвердити рішення про прийняття одного або декількох нових Акціонерів Банку. При несплаті у встановлений строк будь-яким з Акціонерів ніяких санкцій за час прострочки не передбачається."

Пункт 5.5. Статуту пропонується викласти в новій редакції:

"Акції є цінними паперами, які засвідчують певну частку участі Акціонера у Статутному Капіталі Банку. У відповідності до чинного законодавства України Банк видає Акції в документарній формі тим Акціонерам, які повністю сплатили вартість Акцій, на які вони підписалися."

Абзац 2 Пункт 5.6 Статуту пропонується викласти в новій редакції:

"Реєстр Акцій містить інформацію про (i) загальну кількість та класи випущених акцій та (ii) кожну Акцію, включаючи інформацію про Акціонера, дату придбання такої Акції, та (iii) загальну кількість Акцій, якими володіє кожен Акціонер, а також іншу інформацію, відповідно до вимог чинного законодавства України".

Абзац 1 Пункт 10.1.1 Статуту пропонується викласти в новій редакції:

"Загальні Збори Акціонерів є вищим органом управління Банку. Кожен Акціонер, незалежно від кількості та класу Акцій має право брати участь у Загальних Зборах Акціонерів особисто, або через представника (надалі - "Представник"). Брати участь у Загальних Зборах Акціонерів з правом дорадчого голосу можуть також і члени Правління Банку, які не є Акціонерами. Загальні Збори Акціонерів визнаються правомочними, якщо в них беруть участь Акціонери (або їхні Представники), що мають відповідно до цього Статуту більш як 60% (шістдесят відсотків) голосів (Акцій)".

Пункт 10.5 Статуту пропонується викласти в новій редакції:

"Голова Правління Банку скликає Загальні Збори Акціонерів шляхом надсилання письмового повідомлення про проведення Загальних Зборів Акціонерів не менш як за 45 (сорок п'ять) днів до дати проведення Загальних Зборів Акціонерів. Про проведення Загальних Зборів Акціонерів Акціонери Банку повідомляються персонально. Письмове повідомлення про проведення Загальних Зборів Акціонерів надсилається кожному Акціонеру або його Представникові поштою або в будь-який інший спосіб, який Головою Правління Банку вважається відповідним, зокрема, телефоном. Таке повідомлення повинно містити інформацію про дату та місце проведення Загальних Зборів Акціонерів та порядок денний, що пропонується до розгляду."

Пункт 10.8 Статуту:

"Кожна Акція дає право на один голос."

Пункт 10.14 Статуту:

"Позачергові Збори Акціонерів скликаються у разі неплатоспроможності Банку, а також Правлінням Банку на вимогу Спостережної Ради Банку або Ревізійної Комісії. Правління Банку зобов'язане в продовж двадцяти (20) днів з моменту отримання письмової вимоги про таке скликання прийняти рішення про скликання Позачергових Зборів Акціонерів з порядком денним, запропонованим Спостережною Радою Банку або Ревізійною Комісією. Позачергові Збори Акціонерів можуть бути скликані в будь-який час і з будь-якого приводу на прохання Акціонерів (або їх Представників), які володіють загалом більш ніж 10% (десятьма) відсотками голосів (Акцій Банку) (надалі - "Ініціативна Група"). У разі, якщо в продовж двадцяти (20) днів Правління Банку не виконало зазначеної вимоги, Ініціативна Група має право сама скликати Позачергові Збори Акціонерів."

в) АКБ "Сітібанк (Україна)" додатково випускає 3 300 (Три тисячі триста) Привілейованих Іменних Акцій, номінальною вартістю 5 000 (П'ять тисяч) гривень кожна,

на загальну номінальну вартість 16 500 000 (Шістнадцять мільйонів п'ятсот тисяч) гривень. Форма випуску акцій - документарна. Привілейовані акції надаватимуть їх власникам переважні, стосовно власників простих акцій, права на отримання частини прибутку АКБ "Сітібанк (Україна)" у вигляді дивідендів та на отримання частини майна АКБ "Сітібанк (Україна)" у разі його ліквідації, а також надаватимуть їх власникам права на участь в управлінні АКБ "Сітібанк (Україна)" шляхом участі у загальних зборах акціонерів і голосування. Кожна Привілейована Іменна Акція надаватиме право на один голос (голосування на загальних зборах акціонерів проводиться за принципом: одна акція - один голос).

г) Права акціонерів при додатковому випуску акцій: акціонери користуються переважним правом на придбання акцій, що пропонуються до розміщення, пропорційно їх частці у статутному капіталі АКБ "Сітібанк (Україна)", на дату початку першого етапу розміщення. Умовами розміщення акцій в АКБ "Сітібанк (Україна)" не передбачається отримання уповноваженими особами АКБ "Сітібанк (Україна)" від акціонерів письмового підтвердження про відмову від використання свого переважного права на придбання акцій. Ненадання акціонером АКБ "Сітібанк (Україна)" заяви на придбання акцій протягом першого етапу розміщення акцій свідчить про відмову відповідного акціонера від реалізації його переважного права на придбання акцій.

д) Дата початку і закінчення розміщення акцій, що пропонуються до розміщення:

Розміщення акцій відбувається з 11 жовтня 2007 року по 30 жовтня 2007 року та здійснюється у два етапи за місцезнаходженням АКБ "Сітібанк (Україна)" (Україна, м. Київ 03150, вул. Димитрова 16-Г).

Перший етап - реалізація акціонерами свого переважного права на придбання акцій, відповідно до яких прийнято рішення про розміщення, - розпочинається з 11 жовтня 2007 року та триває протягом 16 календарних днів (закінчення - 26 жовтня 2007 року включно). Протягом зазначеного строку переважне право акціонерів на придбання акцій, що передбачені до розміщення, реалізується у кількості, пропорційній їх частці в статутному капіталі АКБ "Сітібанк (Україна)" на дату початку розміщення.

З дати, наступної за датою закінчення строку реалізації переважного права акціонерів на придбання акцій, що передбачені до розміщення, на вимогу акціонера АКБ "Сітібанк (Україна)" повинен надати інформацію про кількість акцій, які реалізовані протягом цього строку.

Після закінчення першого етапу, розпочинається другий етап.

Другий етап - закриті розміщення акцій серед існуючих акціонерів АКБ "Сітібанк (Україна)", у кількості, що перевищує кількість акцій, на яку акціонер реалізував своє переважне право, - починається 27 жовтня 2007 року та триває протягом 4 календарних днів (закінчення - 30 жовтня 2007 року включно).

Правління АКБ "Сітібанк (Україна)" має повноваження щодо перенесення термінів початку та закінчення розміщення акцій (у разі необхідності, з дотриманням вимог чинного законодавства України).

Про таке перенесення строків всі акціонери повідомляються письмово засобами поштового зв'язку або особисто під розписку. Якщо це вимагається чинним законодавством України, відповідне повідомлення щодо перенесення термінів початку та закінчення розміщення акцій повинно бути надруковане в офіційному друкованому виданні Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку - з дотримання встановлених законодавством умов (строки, зміст, та інші) такого повідомлення.

е) Порядок відшкодування власникам акцій збитків, пов'язаних із змінами статутного капіталу АКБ "Сітібанк (Україна)": Збитків, пов'язаних із збільшенням статутного капіталу АКБ "Сітібанк (Україна)", не передбачається. У разі виникнення у власників акцій документально підтверджених збитків, пов'язаних із збільшенням статутного капіталу АКБ "Сітібанк (Україна)", відшкодування таких збитків проводитиметься відповідно до чинного законодавства України.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) ухвалою від 13.08.2007 порушив провадження у справі № 21/205/07 про банкрутство **Приватного сільськогосподарського підприємства Агрофірми "Зоря"** (код за ЄДРПОУ 03750517, адреса: 71154, Запорізька область, Бердянський район, с. Луначарське, вул. Леніна, 67, р/р 26005330021040 в Бердянській філії АКБ СР "Укрсоцбанк", МФО 373102).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Іваннікова Володимира Анатолійовича, ліцензія на право провадження діяльності арбітражного керуючого серії АБ № 176232 від 26.09.2005 (71154, Запорізька область, Бердянський район, с. Луначарське, вул. Гагаріна, 85).

Письмові заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Постановою Господарського суду міста Києва від 28.08.2007 р. у справі № 23/302-6 ТОВ «Профі Бізнес» (код ЄДРПОУ 34693544) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено ініціюючого кредитора ТОВ «ВП «Прикарпаття» (02094, м. Київ, вул. Червоноткацька, 22-Б, кв. 1).

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) ухвалою від 13.08.2007 порушив провадження у справі № 21/206/07 про банкрутство **Приватного підприємства Агрофірми "Нова"** (код за ЄДРПОУ 03750546, адреса: 71170, Запорізька область, Бердянський район, с. Червоне Поле, вул. Леніна, 127, р/р 26002132 в Бердянському відділенні Ошадбанку № 3129 Запорізької області, МФО 373102).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Іваннікова Володимира Анатолійовича, ліцензія на право провадження діяльності арбітражного керуючого серії АБ № 176232 від 26.09.2005 (71154, Запорізька область, Бердянський район, с. Луначарське, вул. Гагаріна, 85).

Письмові заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

12 вересня в Україні хмарна погода з проясненнями. Часом дощі, на півдні та сході місцями з грозами; лише у східних, Запорізькій, Дніпропетровській областях та на півночі Лівобережжя без опадів. Температура вночі 7—12 градусів, на півдні 10—15, на узбережжі Криму до 17; вдень 13—18, у південній частині, східних та Дніпропетровській області 18—23, у Криму до 26; у Карпатах уночі 3—8 тепла, вдень 5—10

Донецькі силачі піднімають не штанги, а труби

Донецька область. Новий рекорд установив силач із міста Комсомольська Старобешівського району Донецької області Дмитро Халаджі. Під час виступу на святі на честь Дня фізичної культури і спорту він підняв і дванадцять з половиною секунд утримував сталеву трубу вагою 860 кілограмів із кількома гилями всередині. Загальна вага становила 1022 кілограми. За встановленням рекорду спостерігали донецчани, які зібралися на центральній площі імені Леніна.

Спортсмен розповів журналістам, що мріяв побити рекорд британця Томмі Тофіана, який три століття тому на лондонській площі начебто підняв три бочки з водою загальною вагою 800 кілограмів. Посилені тренування тривали півтора місяця. Трубу із стінкою завтовшки 29 міліметрів та діаметром 1220 сантиметрів виготовлено на Харцизькому трубному заводі. Це не перше досягнення силача із Донеччини. Наприклад, кілька років тому він перевершив міфічного давньогрецького силача Бібона, котрий, за легендою, одним мізинцем підняв камінь вагою понад 143 кілограми. А от Дмитро одним мізинцем підняв камінь вагою 152 кілограми.

Ліна КУЩ.

У весільну подорож по... срібну медаль

Сумська область. Першої суботи вересня в Білопідлі стали на рушник десять пар молодят. У весільній суеті біля місцевого загсу ніхто не звернув увагу на одну з них, яка скромно чекала своєї черги. А даремно. Адже того дня на весільний рушник стали бронзова призерка Олімпійських ігор—2006 у Турині Лілія Єфремова та її тренер Костянтин Вайгін.

До своєї першої олімпійської нагороди спортсменка йшла довгих 18 років, відколи почала займатися біатлоном. Спочатку в рідних Чебоксарах, а потім у Сумах, де й продовжує спортивну кар'єру. Ліліна медаль—друга олімпійська нагорода для нашої держави за всю історію виступів українських біатлоністів.

...Вони не хотіли робити весілля бучним, тому вирішили узаконити свої стосунки в Білопідлі. Тут живе найкращий друг їхньої сім'ї Іван Ігнат'єв, який виховав відомих спортсменів— Андрія Дериземлю, Руслана Лисенка та інших.

А вже наступного дня по весіллі, як і належить, молоде подружжя вирушило у весільну подорож до Естонії... на чемпіонат світу з літнього біатлону, де у складі збірної виступає вчорашня наречена. Цим стартом вона і розпочала новий спортивний сезон. Заспів удався на славу. Лілія Єфремова-Вайгіна, здобувши срібло, відкрила лік медалям української жіночої збірної...

Владислав ЖМУРКОВ.

Буде побудовано новий стадіон

Одеса. Заступник одеського міського голови Михайло Кучук оголосив про намір міської влади побудувати до чемпіонату Європи 2012 року з футболу новий суперсучасний стадіон. Інвестори з Угорщини, Японії і Великобританії підтвердили свою згоду про участь у спорудженні стадіону.

Як відомо, в Одесі планується провести кілька матчів Євро—2012. Головний стадіон міста «Чорноморець» до відкриття чемпіонату буде повністю реконструйовано. Мали реконструювати і стадіон СКА, що належить Південному оперативному командуванню. Однак Міністерство оборони України категорично відмовилося передати спортивну споруду у власність територіальної громади міста. Тому було прийнято рішення про будівництво нового стадіону.

Сьогодні розглядають два будівельні майданчики в 12 гектарів у районі Кузальника і Лузанівки. Це— межі міста, і зведення нового стадіону на 80 тисяч чоловік потребуватиме модернізації міської інфраструктури.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

■ ФОТОФАКТ

На столичному стадіоні «Динамо» імені Валерія Лобановського відбувся товариський поєдинок між командами депутатів Верховної Ради України та сейму Республіки Польща (на знімку— момент зустрічі). З рахунком 6:1 перемогу здобули гості.

У складі української команди були представлені майже всі партії, котрі входять до українського парламенту. Польський депутатський колектив складала посланці шести парламентських партій.

Перший удар по м'ячу зробив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз. Єдиний гол у складі господарів на рахунку Нуруліслама Аркаласава.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На нашому рейді «блакитна ескадра»

Футбол. Євро—2008. Відбірний цикл. 8 вересня.

Група А. Сербія—Фінляндія. 0:0. Португалія—Польща. 2:2.

Польща—20 очок, Фінляндія—18, Португалія—16, Сербія—15, Бельгія—10, Вірменія—8, Казахстан—6, Азербайджан—5.

Група В. Шотландія—Литва. 3:1 (Боуд, 31, МакМанус, 77, МакФадден, 83—Данилевичус, 61 (п)). Італія—Франція. 0:0.

Грузія—Україна. 1:1. Голи: Шелаєв, 7, Сірадзе, 87.

Грузія: Ломая, Цкітішвілі, Каладзе, Асатіані, Гвініанідзе, Салуквадзе, Ментешешвілі (Татанішвілі, 78), Джакобія (Сірадзе, 62), Деметрадзе, Маріваладзе, Іашвілі (Кенія, 61). **Тренер**—Клаус Топмеллер.

Україна: Шовковський, Єзерський, Русол, Кучер, Шелаєв (Гладкий, 90), Тимошук, Ротань (Гай, 79), Гусев, Назаренко, Воронін (Калиниченко, 72), Шевченко. **Тренер**—Олег Блохін.

Попереджено: Іашвілі, 51, Цкітішвілі, 65, Ротаня, 68, Гвініанідзе, 88.

Арбітр—Алан Гаммер (Люксембург). Тбілісі. Стадіон імені Бориса Пайчадзе. 27 000 глядачів. 20 градусів.

	В	Н	П	М	О
Франція	6	1	1	15—2	19
Шотландія	6	0	2	16—7	18
Італія	5	2	1	13—6	17
Україна	4	1	2	9—7	13
Литва	2	1	5	5—10	7
Грузія	2	1	6	14—15	7
Фарери	0	0	8	2—27	0

Група С. Угорщина—Боснія і Герцеговина. 1:0. Мальта—Туреччина. 2:2. Молдова—Норвегія. 0:1. Греція—18, Норвегія—16, Туреччина—14, Боснія і Герцеговина—13, Угорщина—9, Мальта—5, Молдова—2.

Група D. Сан-Марино—Чехія. 0:3. Словаччина—Ірландія. 2:2. Уельс—Німеччина. 0:2. Німеччина—22, Чехія—17, Ірландія—14, Словаччина—10, Уельс, Кіпр—по 7, Сан-Марино—0.

Група Е. Росія—Македонія. 3:0. Англія—Ізраїль. 3:0. Хорватія—Естонія. 2:0. Хорватія—20, Росія—18, Англія, Ізраїль—по 17, Македонія—7, Естонія—3, Андорра—0.

Група F. Латвія—Північна Ірландія. 1:0. Швеція—Данія. 0:0. Ісландія—Іспанія. 1:1. Швеція—19, Північна Ірландія, Іспанія—по 16, Данія—11, Латвія—6, Ісландія—5, Ліхтенштейн—4.

Група G. Люксембург—Словенія. 0:3. Білорусь—Румунія. 1:3. Нідерланди—Болгарія. 2:0. Румунія—20, Нідерланди—17, Болгарія—15, Албанія—9, Білорусь, Словенія—по 7, Люксембург—6.

Окрім матчу у Тбілісі, мені вдалося подивитися ще кілька поєдинків у прямій трансляції, зокрема, Італія—Франція, Польща—Португалія. Звичайно, не стверджуватиму, що вони були схожі, мов близнюки. Але дещо їх таки об'єднувало. Як на мене, їх схожість полягала в тому, що футболісти тих команд нагадували гурти перевтомлених людей, котрі відчували нестерпний головний біль. Здебільшого вони не грали, а немов виконували трудову повинність—важку і виснажливу.

Італійців і французів це стосувалося меншою мірою, враховуючи вищий рівень виконавської майстерності, а наших, на жаль, більшою. Не збираюся виставляти себе таким собі адвокатом Блохіна. Але переконаний, не його вина в тому, що сталося. Такими наших спортсменів зробили їхні батьки, а далі—клубні тренери. Протягом мізерної кількості часу, на який вони потрапляють до збірної, важко щось докорінно змінити.

Вважаю, що Олег Блохін великий патріот. Адже після чемпіонату в Німеччині, де він привів українців до вісімки найсильніших, Олег Володимирович міг під фанфари залишити свою посаду. Як, до речі, зробив італієць Марчелло Ліппі. І ніхто не мав би права йому докоряти.

Виявивши мужність, наш тренер не позадкував і тоді, коли євровідбірний жереб підсунув нам величезну «свиню», назвавши нашими суперниками чемпіонів і віце-чемпіонів світу. Скажіть, за якими критеріями ми переважаємо їх? І не вони, а ми повинні їхати на Євро—2008?

Варто сказати також про те, що і збір-на Грузії за складом аж ніяк не поступається українській. З певних причин, швидше психологічних, грузинська команда зажила слави домашнього колективу. Але про те, що кавказці діятимуть проти нас з особливим настроєм, наші футболісти знали добре. З огляду на це мали налаштуватися персонально кожний.

Отже, ми вдруге наступили на ті самі граблі. Зіграли з грузинами на їхньому стадіоні з однаковим рахунком, втративши перемогу на останніх хвилинах. Але, якщо позаторік 1:1 у Тбілісі приніс нам загалом величезну радість, бо ми потрапили до фінального турніру чемпіонату світу—2006, то нинішня втрата двох очок значно ускладнила наші претензії на путівку до Євро—2008.

А як чудово все починалося. В дебюті зустрічі ми повели в рахунку. Назаренко подав кутовий з лівого флангу, Ломая на виході пролетів повз м'яча, і Шелаєв, котрий причаївся біля стійки воріт, в один дотик влучно пробив. Перевага гостей в першій половині матчу ні в кого не викликала сумнівів.

У другому таймі господарі додали у швидкості, і картина на полі різко змінилася. Грузини перехопили ініціативу і притисли наших до їхніх воріт. Якось поблякла гра Вороніна і Шевченка. В нашої команді, на жаль, ніхто не наважився взяти на себе роль гравця, котрий постійно додавав би партнерам наступального імпульсу, визначав би напрям контрдії.

Хоча спалах активності збірної Грузії тривав хвилин двадцять і потроху вщух. Однак наші цим не скористалися і, як уже згадувалося, дозволили господарям врятувати матч.

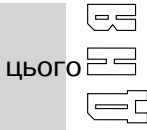
Жодним чином не збираюся опускати до рівня керівників московського «Спартака», котрі звинуватили одного свого гравця в поразці від «Селтика» у третьому відбірковому раунді Ліги чемпіонів. Але за якимось трагічним збігом обставин цей самий футболіст, котрий вийшов на заміну у тбіліському матчі, спершу не влучив у порожні ворота збірної Грузії, а потім не завадив Сірадзе забити м'яча. Проте гріх вішати всіх собак невдачі на одну людину. Це несправедливо і нечесно.

Утім, події у Тбілісі—вже перегорну-та сторінка. Завтра українські футболісти приймають збірну Італії. Либонь, не варто зайве наголошувати на важливості цього поєдинку для нас. Тому нехай увагу української команди вже не відвертають втрачені очки в Тбілісі. Вона має зосередитися на іншому: зробити все, щоб потопити «блакитну ескадру» в нашої «акваторії». Відступати далі нікуди!

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: суботній матч збірних Італії та Франції, в центрі—один із стовпів італійської команди Дженнаро Гаттузо, котрий завтра в Києві через перебір жовтих карток не гратиме.

Фото АФП.

ЦЬОГО

11 ВЕРЕСНЯ

■ 1862. Народився американський письменник О'Генрі (Уільям Сідні Портер). Майстер гостросюжетної новели з несподіваним закінченням. ■ 1918. У Радянській державі введено метричну систему мір. ■ 1922. Помер Юліан Кобилянський, філолог і педагог (брат Ольги Кобилянської). Уклав "Латинсько-український словар". ■ 1937. Народився естрадний співак Йосип Кобзон. ■ 1943. Створено Український народний хор (нині—імені свого засновника Григорія Верьовки). ■ 1987. Помер артист оперети Михайло Водяной. Працював в Одесі.

Редактор номера

Володимир КОРОЛЮК.

Редколегія:

Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕХЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДА**.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами—тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси:

для фізичних осіб — 04224, 08775.
для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2007 рік:
для фізичних осіб — 5,00 грн.
та 3,00 грн.

для підприємств і організацій —
15,00 грн на місяць.

Ціна в роздрідній мережі —
договірна.

Загальний тираж 161000.

БАТ «Видавництво «Київська правда»
04136, м. Київ,
вул. М. Гречка, 13.
Зам. 3185

ТОВ «Преслайн»
м. Харків,
вул. Північна, 12
Зам. 9-1-130

Фотоформат виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53,
453-44-56,
453-44-57;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Місцевим громадам — права і владу

(Початок на 1-й стор.).

Водночас Голова Верховної Ради, називаючи цікавою тему засідання комітету, гідною «викликати дискусії в українському суспільстві», дав оцінку політичній ситуації в Україні, зазначивши при цьому, що «українська нація обере саме ту дорогу, яку чітко окреслила у грудні 2004 року».

О. Мороз назвав дуже важливим у роботі нинішнього парламенту прийняття низки законів щодо вступу України до СОТ, підкреслюючи непростий характер втілення їх реалізації у виробництві. Бо, за його словами, «встановлюються інші правила, диктуються інші параметри, в тому числі соціального забезпечення».

Тривожним, на його думку, є і «стан демократії в державі», на який вплинуть результати проведення дочасних виборів. «Сьогодні йдеться не про вибори, а чи буде розвиватися суспільство демократично, чи авторитарним шляхом — зручним для зовнішнього управління». На думку глави парламенту, Президент відстоює авторитарні методи управління, прагнучи повернення попередніх повноважень шляхом референдуму у разі, якщо новий парламент не буде обрано або його повноваження не будуть вважатися легітимними. За такого розвитку подій «РНБО підмінить і уряд, і парламент при тому, що й РНБО створено всупереч Конституції, всупереч закону», — вважає О. Мороз.

Ще однією тривожною обставиною розвитку політичної ситуації в Україні Голова Верховної Ради вважає відсутність розмежування влади і бізнесу. «Влада використовує всі інструменти для регулювання бізнесу, це блокує здійснення торговельно-економічних операцій, зменшує кількість інвестиційних проектів. Корупція призводить до подорожчання всіх проектів. Подальший шлях розвитку України турбує всіх суб'єктів господарювання, всіх власників», — наголосив він.

Запорукою розвитку бізнесу, суспільства України, стимулюванням розвитку регіонів, на думку Олександра Мороза, є «децентралізація влади, перехід до Європейської моделі управління, посилення прав громад через створені ними структури». «Права і владу — місцевим громадам!» — наголосив Голова Верховної Ради.

Прес-служба
Верховної Ради України.

Потрібно поважати людей та створювати їм умови для самореалізації

На цьому наголосив Голова Верховної Ради під час робочої поїздки до Полтавської області. Особливу увагу під час зустрічі з полтавчанами Олександр Мороз приділив необхідності посилення повноважень місцевого самоврядування. «Люди мають обирати владу, влада повинна бути підконтрольна народу, тоді суспільство буде розвиватися», — зазначив він.

Крім того, глава парламенту проаналізував поточну політичну ситуацію. Зокрема, він акцентував увагу на «непростому характері» позачергових виборів, які назвав «спробою зробити переворот з боку секретаріату Президента». За словами Олександра Мороза, планувалося визнати позачергові вибори нелегітимними або такими, що не відбулися, і тоді єдиною легітимною гілкою влади залишився би Президент України. Повноваження якого будуть розширені після проведення відповідного референдуму. Голова Верховної Ради назвав ці плани «аферою, якій ще немає політичної оцінки», додавши, що Конституція України визначає такі дії як узурпацію влади.

Фото Анастасії Сироткіної.

Мешканці Полтави слухають виступ Голови Верховної Ради України Олександра Мороза.

«Ми диктатуру не пропустимо. Не треба нав'язувати авантюри суспільству, не треба паплюжити істину, потрібно поважати людей та створювати їм умови для самореалізації», — наголосив глава парламенту. Водночас він повідо-

мив, що наступне засідання парламенту, ймовірно, відбудеться після 20 вересня.

За словами Олександра Мороза, засідання Верховної Ради після 20 вересня необхідно провести не тільки для розгляду бюджету, а й для

того, щоб не дати Президентові використати факт нескликання парламенту протягом 30 днів як підставу для припинення його повноважень.

Дмитро
СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтава.

***

Учора Голова Верховної Ради Олександр Мороз у рамках робочої поїздки відвідав Рівненську та Тернопільську області. Передбачалося, що глава парламенту візьме участь в урочистостях у Почаївській Лаврі, зустріне з жителями областей та проведе прес-конференцію для представників центральних і місцевих ЗМІ.

■ ВИБОРИ-2007

Ситуативно у новому парламенті може виникати конституційна більшість

Партія регіонів підтримує створення в Україні двопалатного парламенту. Про це заявив керівник виборчого штабу партії **Борис Колесніков**, повідомляє прес-служба партії. Регіонал сказав, що ПР ініціювала проведення всеукраїнського референдуму, одним із питань якого є обрання громадянами голів районних і обласних адміністрацій. За його словами, децентралізація системи державного управління й виборність місцевих органів виконавчої влади передбачають формування такої конструкторської влади, за якої голови облдержадміністрацій повинні відстоювати інтереси регіонів у парламенті й мати право законодавчої ініціативи.

***

Голова політради блоку «Наша Україна—Народна самооборона» **В'ячеслав Кириленко** заявляє, що фракція Партії регіонів у майбутньому парламенті, безумовно, буде політичним опонентом блоку. Про це він повідомив на прес-конференції в Чернівцях, інформує прес-служба «НУ—НС».

В. Кириленко зазначив, що завжди був противником будь-яких коаліцій з Партією регіонів. «Ми переконані, що так звана широка коаліція з ПР не може бути утворена, оскільки ми по-різному бачимо майбутнє країни», — зауважив він.

***

Посол США **Вільям Тейлор** має намір дати публічну оцінку проблемі голосування на дому на виборах 2007 року та привертнути до неї увагу широкої міжнародної громадськості. Про це він заявив під час зустрічі з головою Центрвиборчком Володимиром Шаповалом, повідомляє прес-служба ЦВК. Посол стурбований тим, що окремі питання стосовно забезпечення прав гро-

мадян на вільний вибір не можна вважати чітко відрегульованими. Зокрема, це стосується можливості голосування за межами виборчої дільниці тих виборців, які тимчасово не можуть самостійно пересуватися.

***

Лідерка БЮТ **Юлія Тимошенко** обіцяє після своєї перемоги на виборах віддати опозиції в особі Віктора Януковича достатні повноваження для контролю за владою. Про це вона сказала, виступаючи перед іноземними інвесторами в Києві. Зокрема, опозиція матиме право формувати Рахункову палату та 15 контрольних комітетів парламенту. Її повноваження, за словами Тимошенко, будуть «розширені до тих меж, які вона готова прийняти».

***

Лідер Комуністичної партії **Петро Симоненко** не відкидає, що у Верховній Раді шостого скликання буде «ситуативна» конституційна більшість. Про це він заявив на прес-конференції в Умані, повідомляє прес-служба партії. «До коаліції, яку сформують у наступному парламенті комуністи і Партія регіонів, час від часу долучатиметься БЮТ, особливо, якщо це будуть питання, пов'язані з необхідністю проведення референдуму і внесення змін до Конституції у частині закріплення процедури імпічменту Президента», — заявив Петро Симоненко.

***

Володимир Литвин, лідер однієї з менш відомих блоку, вважає, що Україна повинна закрити тему вступу до НАТО і керуватися Декларацією про державний суверенітет, де зафіксовано її позаблоковий статус. «Я виходжу з того, що в нас із Росією повинні бути нормальні

людські відносини, тому що ми пов'язані дуже сильно на міжособистісному рівні. Вони повинні бути нормальні і прогнозовані в політичній і прагматичними в економічній сфері», — зазначив Володимир Литвин. «Україна із загального обсягу експорту 32 відсотки спрямовує в Росію. Скажіть, будь ласка, хто купуватиме українську продукцію? ...Ми повинні рахуватися з позицією Росії, в тому числі в питаннях її безпеки. Отже, ми повинні дуже обережно підходити до питань, що зачіпають національні інтереси Росії», — впевнений політик.

***

Депутат Корюківської райради (Чернігівська область) **Анатолій Савченко**, який є уповноваженою особою Блоку «Наша Україна—Народна самооборона» (Територіальний виборчий округ № 216), звернувся до міліції із заявою про побиття його трьома нападниками. Постраждалий запевняє, що над ним вчинена розправа за політичну діяльність. Адже зловмисники-незнайомці, що очікували його після роботи, висловлювали під час побиття погрози.

***

На позачергових парламентських виборах тривідсотковий бар'єр подолають сім політичних сил. Партія регіонів одержить підтримку 26,6 відсотка голосів виборців, Блок Юлії Тимошенко — 19,7, блок «Наша Україна—Народна самооборона» — 18,2, Комуністична партія України — 7,3, Блок Литвина — 6, Соціалістична партія — 3,9, Прогресивна соціалістична партія України — 3,2 відсотка.

Про це свідчать результати опитування Всеукраїнської соціологічної служби. Опитування проводилося з 31 серпня по 7 вересня у всіх областях України, у Криму і Києві. У ньому брали участь 2482 респонденти. Похибка вибірки не перевищує 2 відсотки.

Водночас майже 87 відсотків опитаних українців готові взяти участь у голосуванні на виборах 30 вересня, 10 — не будуть або швидше за все не будуть голосувати на виборах. Майже 29 відсотків українських виборців довіряють передвиборним об'янкам політичних партій і блоків, а близько 63 відсотків — не довіряють їм.

Сільським педагогам і медикам — пенсії держслужбовців

■ У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет з питань науки і освіти рекомендує парламенту прийняти за основу проект змін до деяких законів України про соціально-побутове та пенсійне забезпечення працівників державних та комунальних закладів освіти, культури та охорони здоров'я на рівні державних службовців. Законопроект, зокрема, передбачається встановити для осіб, які відпрацювали необхідний строк у державних та комунальних закладах освіти, культури та охорони здоров'я (чоловіки — 20, жінки — 15 років), підвищений рівень пенсійного забезпечення — 80 відсотків від суми їх заробітної плати. А за кожний повний рік роботи понад мінімальну потрібний стаж роботи в державних та комунальних закладах освіти, культури та охорони здоров'я пенсію пропонується збільшувати на 1%, але не більше 90% заробітної плати. Окрім того, в разі виходу на пенсію за наявності належного стажу роботи в державних та комунальних закладах освіти, культури та охорони здоров'я працівникові передбачена виплата грошової допомоги в розмірі десяти місячних посадових окладів (ставок заробітної плати), а також збереження соціально-побутового обслуговування.

Комітет Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи за період роботи Верховної Ради України п'ято-

го скликання підготував 53 законопроекти з профільних питань. Вони, зокрема, стосуються питань охорони, збереження, використання та відновлення природних ресурсів. Низку законопроектів було присвячено збереженню і збалансованому використанню природних ресурсів виключної (морської) економічної зони, континентального шельфу та освоєнню космічного простору. Не оминули члени комітету і питань екологічної безпеки, попередження та ліквідації наслідків природних лих, техногенних аварій та катастроф, діяльності державних аварійно-рятувальних служб, державної політики у сфері поводження з відходами. За звітний період до комітету надійшло 1916 листів і звернень від громадян та організацій, на які дано вичерпні відповіді.

Голова Комітету у закондоронних справах Віталій Шибко зустрівся з делегацією парламенту Королівства Данія. Сторони приділили велику увагу питанню проведення можливих позачергових виборів до Верховної Ради України з питань приватизації державної інформації Фонду державного майна України про порушення житлових прав громадян, які мешкають у гуртожитках. Серед інших форм роботи комітету — проведення виїздно-го засідання, «круглих столів» та семінарів, комітетських слухань, міжнародна діяльність.

Заявлено, що жодна з політичних сил не виступає проти ЄС й більш як 70% населення підтримує цю ідею. На його думку, проблема полягає лише в тому, що «Європа не хоче бачити Україну у своєму складі, а Україна не готова до вступу». «Замість того, щоб постійно стукати у зачинені двері ЄС, краще будувати європейські стандарти життя у себе в державі», — наголосив голова комітету.

Комітет з питань соціальної політики та праці з початку року розглянув 82 законодавчі питання. За цей період було проведено 13 засідань комітету, розглянуто 60 законопроектів, затверджено рекомендації чотирьох комітетських слухань. Прийнято дві постанови Верховної Ради України, сім законів України, з яких комітет був головним, три з них підписано Президентом України. Комітет провів спільне засідання з участю Комітету з питань будівництва, архітектури і житлово-комунального господарства та Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації державної інформації Фонду державного майна України про порушення житлових прав громадян, які мешкають у гуртожитках. Серед інших форм роботи комітету — проведення виїздно-го засідання, «круглих столів» та семінарів, комітетських слухань, міжнародна діяльність.

За повідомленнями інформаційного управління Верховної Ради.

Шпиталь готовий до опалювального сезону

В обласному госпіталі інвалідів війни та праці побував в. о. голови облдержадміністрації Олексій Гаркуша. Він вирішив з'ясувати, чи готовий цей медичний заклад до осінньо-зимового періоду. В розмові з головним лікарем Олександром Крейтором О. Гаркуша дізнався і про проблеми, які можуть бути властиві за стрияння обласної влади.

Як зазначив О. Крейтор, шпиталь повністю підготовлено до опалювального сезону завдяки встановленню тут ще чотири роки тому міні-котельної. Тож у тому, що в госпіталі буде тепло, сумнівів немає. Також клініку забезпечено необхідними медикаментами, є запаси продуктів, зроблено ремонт в палатах, закуплено нові меблі.

Утім, щоб лікувальний заклад став повністю автономним, зазначив О. Крейтор, було б непогано побудувати власний харчоблок. (Сьогодні пацієнтів шпиталю обслуговує харчоблок обласної лікарні, що створює певні незручності.) Олексій Гаркуша доручив терміново підготувати проект та скласти кошторис, щоб будівниц-

тво закласти в бюджет наступного року.

Ще на одну проблему звернув увагу головлікар, але стосується вона не обласного госпіталю, а його філіалу в Первомайську. Кілька років тому філіали було відкрито в Новому Бuzі та Первомайську, щоб ветерани та інваліди прилеглих районів могли обслуговуватися ближче до місця проживання. І в приміщенні Первомайського філіалу треба зробити невеличкий ремонт, який потребує лише 40 тисяч вкладень. Але, за словами Олександра Крейтора, попередні можновладці лише обіцяли виділити ці кошти за ташлицькою програмою. Олексій Гаркуша впевнено заявив, що до 20 вересня ремонт зроблять.

Звісно, зазначив головний лікар, хотілось би оновити обладнання, зокрема замінити старенький рентгенапарат, якому вже понад 20 років. Але сума потрібна значна — 800 тисяч гривень.

І це питання взяв на контроль керівник області. Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

■ КРИМІНАЛ

Посадовець відповість за хабар

Заступника міського голови в одному з районів Прикарпаття звинуватили в хабарництві. Посадовець, зловживаючи своїм службовим становищем, отримав від місцевої жительки 500 доларів, за які обіцяв посприяти в отриманні дозволу на розміщення торгового павільйону в місті. Прокуратура порушила проти нього кримінальну справу. Наразі правоохоронці перевіряють, чи й раніше він не займався аналогічними оборудками.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Чиновників посадять за парти

Нещодавно у Вінниці відкрито муніципальний університет. Удосконалення фахової підготовки працівників органів місцевого самоврядування тут буде безплатним, але обов'язковим для працівників міськвиконкому, — повідомив ініціатор створення університету, міський голова Вінниці Володимир Гройсман.

— Хто не захоче навчатися, тобто удосконалювати свої знання й досвід, — додав він, — той, відповідно, підкреслює своє небажання працювати ефективно. А за гарні очі фахівців на посадах тримати не будемо...

За парти посадять усіх — і новачків, і тих, хто вже має досвід роботи, зокрема, заступників міського голови, начальників управлінь, відомств, служб. Спершу проведення занять планувалося у вихідні дні. Однак потенційні слухачі не були в захваті від такого розкладу. Міський голова дослухався до пропозицій підлеглих: «Вчитися ніколи не пізно, — зауважив він, — додав: «Навіть увечері».

Керівник міста також повідомив про намір створити управління кадрової політики міськвиконкому, яке визначатиме ефективність роботи кожного апаратного працівника.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Ціна землі, або Чому в Княжичах неспокоїно

■ САМОВРЯДУВАННЯ

У цьому селі Броварського району на Київщині живе близько шести тисяч людей. Загалом населений пункт цілком благополучний: гарно заасфальтована дорога, новенька школа, ошатні будиночки... Тільки громада розколена на два ворогуючі табори — вона ділить землю.

Споконвіку ця тема особливо болюча для селянина. Мабуть, немає жодного українського класика, який не зачіпав би її. «Нам Бог допоміг доробитися оцієї землі, в яку ми втопили свої роки, свої дні і кровцю свою... ми тишилися, що вона перейде у руки наших дітей, і вони, як святу ікону ра-

но й увечері її цілувати муть», так писала свого часу Ольга Кобилянська. Відтоді мало змінилося. І нині брат готовий йти на брата заради клаптика родючого чорнозему. А коли той клаптик знаходиться ще й поблизу столиці, то він стає ласим шматком і для можновладця, який

бачить у ньому об'єкт вдалого вкладення капіталу.

Частина мешканців Княжичів вважають, що сільський голова Ольга Касьян (обрана, до речі, на цю посаду вчетверте), їх ошукує.

Скаржників підтримує і голова спілки власників майна і земельних ділянок, реформованого в КСП ім. Шорса, Володимир Вітер:

— Дійшло до бійки. А міліція сприяла цьому. Сталося це ще наприкінці минулого року. Тоді наше село навіть в нови-

нах показували. Однак кримінальну справу і досі до кінця не доведено. Ми не раз проводили збори, але підтримки в нас не було. Тепер уже шість тижнів на Банковій спи-мо на асфальті. Тиждень пікетували Генеральну прокуратуру.

Невдоволених згуртував навколо себе колишній депутат сільської ради Сергій Мартіян.

— Ми боремося офіційно з 12 листопада 2006 року. Основне, я гадаю, чого мені вдалося досягнути — підняти дух у людей. Вони готові активно боротися.

І справді готові. Княжани наелектризовані так, що достатньо невеличкої іскри, аби в селі знову спалахнув конфлікт із мордобоем. У село прибула голова Київської облдержадміністрації Віра Ульянченко та заступник голови секретаріату Президента Марина Ставнійчук. Ольга Касьян на початку розмови запевнила столичних гостей, що село нормально економічно розвивається. Але є лише група незадоволених, які роблять бурю у склянці води.

Марина Ставнійчук зазначила:

— Останній тиждень проблемою займаємося разом із Генеральною прокуратурою, із обласною адміністрацією, з органами внутрішніх справ. Ситуація складна, але багато в чому зроблена штучно тими, хто тут живе.

Усі звернення княжичан так чи інак пов'язані із порушенням кримінальних справ, каже заступник голови секретаріату Президента. Тож у прийнятті будь-якого рішення треба зважати на таємницю слідства.

Марина Ставнійчук додала: треба рухатися в межах правового поля. Ми приїхали сюди не на чийсь запрошення, а тому, що люди стоять під секретаріатом, і ми мусимо розібратися в суті конфлікту, не стаючи на жодну сторону.

Столична делегація вирішила відвідати сільські збори, які було призначено саме на день відвідін села високопосадовцями. Люди, які вже зібралися у залі, тупотіли ногами, вигукували «Ганьба!» і «Геть!», а іноді вдавалися і до гострих слів. Підігріті паном Мартіяном, частина селян налаштувалася покинути зал. Ледь вдалося розсадити натовп.

Віра Ульянченко порадила людям не чубитися, а

збирати підписи для того, щоб законним шляхом переобрати сільського голову.

Голова сільської ради Ольга Касьян (на знімку) має свою точку зору в цьому питанні:

— Люди із Києва приїхали не підтримати владу, яка діє на селі, а навпаки спровокувати людей. Мені особисто Ульянченко сказала: «Ольго Іванівно, або пишеш заяву, або на вас буде кримінал». І віднедавна у нас тут ведуться перевірки. Займаються моїм чоловіком, цікавляться навіть скільки разів я була на бюлетені.

У селі все нормально. У нас тільки один аферист, якого знають на всю Україну. Це Мартіян. Зараз він потрібен, аби навести хаос, а зробити це дуже просто, бо високо піднялася ціна на землю. Людям, які вже продали свої наділи, Мартіян голосливо обіцяє розглянути питання про нові.

Нині я відчуваю дуже великий тиск. У кабінеті навіть довелось поставити відеореєстратор, бо мені сказали, що я «заказана». Землю нині розкупувають депутати, представники обласної та районної держадміністрацій, а простих людей тільки колотять, аби вони прийшли на вибори.

Р. С. Якщо підписи за проведення референдуму все-таки зберуть, Ольга Касьян обіцяла обов'язково написати заяву про звільнення.

Надія СМІЯН.
Фото
Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО БЛОКУ

Національне виживання, покращення якості життя, екологічну безпеку, сталий розвиток економіки, людини та суспільства Український Народний Блок визначає головною метою в державній політиці на найближчу та довгострокову перспективу.

Головним засобом досягнення визначеної мети є пропонування Українським Народним Блоком Стратегія національного розвитку країни, яка в концентрованому вигляді виражена формулою:

"Суспільна згода задля сталого розвитку України".

СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ТА ТАКТИЧНІ ДІЇ

1. Соціальна справедливість і сталий людський розвиток

Ми будемо домагатися:

- мінімальних зарплат та пенсій на рівні прожиткового мінімуму (1000 грн. на місяць);
- неоподатковуваного мінімуму на рівні мінімальної заробітної плати;
- реалізації Чорнобильської житлової програми;
- будівництва соціального і доступного житла;
- пільг для жителів 30-ти кілометрової зони навколо діючих АЕС;
- соціального захисту інвалідів, зокрема, у наданні грошової допомоги, засобів пересування, протезування, орієнтації і сприйнятті інформації, наданні пристосованого житла, встановленні опіки або стороннього догляду, пристосуванні забудови населених пунктів, громадського транспорту, засобів зв'язку до особливостей інвалідів;
- передачі від МНС, Міністерства з питань будівництва всього блоку соціальних питань Міністерству праці і соціального захисту, як головному розпоряднику бюджетних коштів з соціальних питань;
- виплати чорнобильських пенсій, компенсацій, доплат і відшкодувань у встановлених законом розмірах;
- встановлення для непрацюючих чорнобильців мінімальних пенсій на рівні прожиткового мінімуму з щорічними змінами;
- створення механізмів виконання Указу Президента України № 1204 від 23.09.1999 р. "Про заходи щодо подальшого розвитку садівництва та городництва";
- впровадження механізмів реалізації права народу України на землю, її надра, водний і повітряний простір та ін. ресурси, які дали б доступ до ресурсів всім громадянам України.

2. Культура та культурна політика

Ми будемо домагатися:

- впровадження стратегії сталого

культурного розвитку України;

- збільшення видатків на розвиток культури до 5% від загальних видатків Державного бюджету та до 7% видатків місцевих бюджетів;
- рівня оплати праці працівників сфери культури на рівні середньої заробітної плати у промисловості;
- впровадження державних галузевих програм у сфері культури; відтворення історичних ландшафтів, відродження історичних населених пунктів, розвитку книготоргівлі; підтримки української мови та мов національних меншин.

3. Освіта та інформація

Ми будемо домагатися:

- видатків на освіту до 10% валового національного продукту;
- реалізації конституційного права на середню освіту за рахунок Державного бюджету;
- подолання дитячої безпритульності і реального отримання всіма дітьми загальної середньої освіти;
- розміру заробітної плати учителів на рівні середньої заробітної плати в промисловості (зараз це близько 1400 грн./міс.);
- доступної системи безперервної освіти протягом всього життя;
- впровадження нових телекомунікаційних технологій по всій території України, розвиток єдиного інформаційного простору;
- пільг і компенсацій працівникам шкіл і медичних установ.

4. Здоров'я нації і народонаселення

Ми будемо домагатися:

- фінансування сфери охорони здоров'я на рівні 6% від ВВП;
- прожиткового мінімуму на основі науково обґрунтованого медичного висновку про його достатність для активної життєдіяльності;
- розвитку системи сільської медицини, як пунктів швидкої допомоги, амбулаторних пунктів;
- створення висококваліфікованого консультативного центру для допомоги лікарям на місцях;
- повного і своєчасного фінансування медичного забезпечення чорнобильських програм;
- безоплатного надання ліків чорнобильцям за рецептами лікарів і належної комплектації ліками медичних закладів для чорнобильців.

5. Економічне процвітання

Ми будемо домагатися:

- прискорення процесів складання кадастрів природних ресурсів і введення показника національного багатства;
- зміни в системі національних ра-

хунків показника валового внутрішнього продукту на валовий національний продукт;

- включення природного, людського і інституційного капіталу в економічну модель;
- розробки до 2010 р. Податкового і Бюджетного кодексів, які б базувалися на оподаткуванні ресурсопотоків;
- скасування ПДВ — грабіжницького для покупців і для держави;
- системи прискореної амортизації для екологічно чистого та ресурсозберігаючого обладнання;
- стимулювання експорту наукомісткої продукції, освітніх, медичних, консультаційних послуг, супроводу розроблених в Україні технологій;
- змін у податковій системі, стимулюючи впровадження новітніх технологій, ресурсозбереження;
- запровадження тарифно-кваліфікаційної сітки;
- зменшення розмірів нарахувань на фонд оплати праці одночасно з їх спрощенням та впорядкуванням;
- підпорядкування енергетичної політики вимогам сталого розвитку;
- зміни акцентів енергетичної політики з енергозабезпечення на енергоспоживання;
- запровадження системи відповідальності за продукт (виробник фінансово відповідає за утилізацію його продукції, як відходів).

6. Здорове довкілля та збереження природи

Ми будемо домагатися:

- запровадження економічної моделі, в якій збереження і відтворення природних ресурсів було б економічно вигідним;
- припинення практики субсидування екологічно небезпечних виробництв;
- заходів по підвищенню лісистості території України до 18%;
- відповідальності за шкоду, нанесену водозбірним площам річок;
- застосування екологічних сервісів стосовно господарювання поблизу водних об'єктів;
- виробництва 5% енергії з поновлюваних джерел;
- скорочення використання пестицидів, а також небезпечних і токсичних хімічних речовин;
- скорочення викидів парникових газів та основних забруднювачів повітря;
- систематичного ведення робіт по створенню екологічної мережі;
- відповідальності за збереження заповідників, ботанічних садів, зоопарків, пам'яток природи;

7. Відповідальне управління

Ми будемо домагатися:

- відновлення верховенства права і законності;
- розробки і прийняття Стратегії національного розвитку України;
- приведення структури органів державної влади та управління у відповідність до завдань Стратегії;
- проведення реформи місцевого самоврядування;
- встановлення порядку перебування на виборних посадах в органах державної влади не більше двох термінів підряд;
- забезпечення спрощення процедури притягнення суддів до відповідальності;
- звільнення посадових осіб за результатами відповідних референдумів;
- встановлення відповідальності за корупційні дії державних службовців з обов'язковою повною чи частковою конфіскацією їхнього майна та родичів, які входять до першої та другої черги спадкоємців;
- надання державним службовцям віком до 35 років безпроцентних кредитів на житло.

8. Територіальні громади та сталий розвиток поселень

Ми будемо домагатися:

- забезпечення територіальних громад ресурсами відповідно до потреб їх сталої життєдіяльності;
- реалізації програми сталого розвитку сільських та малих населених пунктів;
- розробки і впровадження програми створення мережі сталих поселень в сільській місцевості з виробничою, соціальною та інформаційною інфраструктурою, а також сталих козацьких поселень в прикордонних зонах;
- наближення можливостей розвитку та рівня доходів мешканців сільських і малих населених пунктів до загальнонаціонального рівня.

9. Зовнішня політика та безпека

Ми будемо домагатися:

- нової концепції національної безпеки та оборони країни з врахуванням нових зовнішніх загроз;
- нового зовнішньополітичного курсу держави на засадах україноцентризму;
- проведення референдумів з питань, що стосуються зміни економічного та військово-політичного статусу країни;
- всебічної і повної інформацію з питань, що виносяться на референдуми.

Друкується за вимогою ч. 1 ст. 70 Закону України «Про вибори народних депутатів України».

3 порожньою кишенею проблем не розв'язати

Депутатський корпус Кам'янець-Подільського району одностайно і дуже різко висловився проти прийнятої 11 липня Хмельницькою обласною радою рекомендації закрити державне підприємство «Довжоцький спиртзавод».

Підставою для закриття став неприємний запах із відстійників відходів виробництва — бардополів, який упродовж багатьох років заважає мешканцям Кам'янець-Подільського та туристам. Районні обранці, однак, не поділяють позицію обласних колег. Адже на даний час завод посідає одне з провідних місць у вітчизняній спиртовій галузі. Крім того, вперше за свою столітню історію здійснює відчутні кроки для поліпшення стану довкілля, то й сам запах практично зник.

Ще раніше своє невдоволення висловили депутати Довжоцької сільської ради, на території якої працює завод. На противагу обласним колегам вони докладно вивчили питання, побували на кожній із ділянок і запевнили: безконтрольного розливу барди немає. Сільські депутати хотіли б бачити від обласних більш вважені рішення, заявляють у районі. Не завадила б підтримка і під час порушення перед Верховною Радою питання про перегляд розподілу податків, які сплачують державні підприємства до бюджету: адже левова частка йде в центр, а на місці залишаються крихти. Чи ж можна за них реалізувати такі глобальні програми, як, наприклад, переробка «ароматних» відходів на біогаз?! Без допомоги держави тут ніяк не обійдешся. А наїздами, кажуть обранці Кам'янецьчини, нічого не вирішиш, хіба нашкодиш. Тим часом завод вдруге за цей рік звернувся до Господарського суду Хмельницької області з позовом проти обласної екологічної служби, чий документи депутати облради брали за основу. У лютому підприємство вже виграло справу.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

Відстояли державний кар'єр

Хоча й питання про надання гірничого відводу для розробки гранітів «Рівнеоблавтодору» не стояло на порядку денному останньої сесії Рівненської обласної ради, все-таки депутат-регіонал Анатолій Юхименко (на знімку) за підтримки своїх колег з інших фракцій проголосував за його розгляд. Загалом голосування з цього питання сесійну залу розділили за двома позиціями. Одні не хотіли його торкатися, залишивши таким чином можливість згодом передати останній державний кар'єр у приватну власність. Інші прагнули залишити родовище у державній власності і дозволити шляховикам користуватися ним для будівництва доріг. Останню позицію підтримала більшість.

Пристрасті розгорнулися навколо Яріського гранкар'єру, що у Рокитнівському районі. Є підстави припускати, що рішення сесії облради не остудить жаги деяких ділків через рейдерську схему приборати до рук це підприємство. Адже видобуток гранітів, виготовлення щебеню останніми роками стали прибутковими.

Свого часу цей гранкар'єр був приватним. У 2003 році його придбала Державна служба автомобільних доріг України «Укравтодор», передавши на баланс свого дочірнього підприємства «Рівнеоблавтодор». Практично відтоді він і утримує кар'єр у робочому стані — відкачує воду тощо, щомісячно витрачаючи на це 25–30 тисяч гривень.

— «Рівнеоблавтодор» за 560 тисяч гривень придбав ліцензію Міністерства екології і природних ресурсів, а також одержав позитивну відповідь від територіальної громади селища Томашгорода на оформлення гірничого відводу для розробки гранітів, — каже депутат облради Анатолій Юхименко, який з вересня 2006 ро-

ку обіймає посаду начальника служби автомобільних доріг у Рівненській області. — Вдячний депутатам, які попри свої політичні уподобання зайняли державницьку позицію, проголосувавши за надання гірничого відводу «Рівнеоблавтодору».

Лобювати це питання Анатолія Юхименка, як він сказав, змусило кілька обставин. Найголовніша з них — катастрофічна нестача щебеню, який шляховики змушені купувати в сусідніх областях. Хоча на Рівненщині чимало своїх гранітних кар'єрів і щебзаводів, усі вони в приватних руках. А жоден з приватників не зголосився взяти участі у тендері на поставку щебеню «Рівнеоблавтодору».

— Водночас у нас велика програма будівництва доріг, — розповідає Анатолій Юхименко. — Серед найбільших проектів (його вартість півтора мільярда гривень) — повна реконструкція до 2010 року дороги Київ—Чоп. Уже цього року розпочинається реконструкція відрізка шляху Броди—Рівне. Тендер на ці

роботи виграла італійська компанія, фінансує проєкт ЄБРР. Італійці уже сьогодні шукають бази, щоб розмістити свої виробничі потужності. Аби здати за два роки, як і передбачено проєктом, що дорого, щодня потрібно приймати 15 тисяч тонн вантажів (щебеню, піску тощо). Тому ми готові спільно на взаємовигідних умовах розробляти кар'єр. Служба автомобільних доріг області може жити тільки з цього. Адже ми одержали можливість не лише для своїх потреб виготовляти щебін, а й продавати його, заробляючи в такий спосіб гроші для будівництва та утримання місцевих доріг. А ще на часі капітальний ремонт відрізка дороги Київ—Ковель, ремонт та реконструкція шляхів Устилуг—Луцьк—Рівне та Луцьк—Млинів—Дубно. Ми маємо на меті встановити обладнання, яке дасть можливість видобувати в родовищі від 500 тисяч до мільйона кубометрів щебеню на рік (так він коштуватиме майже наполовину дешевше від того, що купуємо у приватників).

— Ваші опоненти наводили факт заборгованості попередніми власниками кар'єру у зарплаті та бюджетних відрахуваннях. Як із цим? — цікавився в Анатолія Юхименка.

— Якщо гранкар'єр запрацює, ми готові відшкодувати ті борги протягом кількох місяців, — запевнив депутата.

Олександра ЮРКОВА.

Передвиборна програма Партії Вільних Демократів

Чумацький шлях

Як представники Партії Вільних Демократів та як громадяни, що прагнуть представляти інтереси народу у Верховній Раді України, ми пропонуємо відновити прямий зв'язок та довіру між людьми та їхніми представниками у владі

В час, коли інші політики дбають про свої інтереси і зневажають потреби народу, ми пропонуємо детальний план національного відновлення.

Наша програма називається "Чумацький шлях". Чумацький шлях — це зоряне саяво, яке вказує шлях тим, хто блукає у темряві. Це орієнтир, який допомагав чумакам — першим українським підприємцям, що заробляли гроші завдяки власній завзятості. Ми впевнені — ця програма може стати орієнтиром для правильного шляху реформ та відродження довіри до держави.

Позачергові вибори до Верховної Ради дають шанс відновити втрачену довіру до влади. Вони відкривають можливість нарешті замінити "дерибан" суспільного майна на чесне служіння людям. Наша перемога стане початком Нового парламентаризму, заснованого на демократичних цінностях та націленого на реалізацію прагнення Українського народу до гідного, заможного і безпечного життя в європейській сім'ї.

Ми зобов'язуємось відновити підзвітність влади народу, встановити персональну відповідальність депутатів Верховної Ради та членів уряду народу України. Створити країну, в якій вільні люди реалізують своє право на самоврядування і пишаються цим.

Ми усвідомлюємо, що всього і одразу зробити неможливо, особливо в умовах системного паралічу інститутів державної влади. Проте для нас є також неможливим бути у владі і не дбати про країну, не займатись потребами людей. Тому первісно ми виокремили кілька найважливіших завдань, які виконуватимемо у владі.

Починати треба з себе, тобто з самої влади. Необхідно змінити роботу та обличчя Верховної Ради.

Протягом перших ста годин роботи після обрання керівництва Верховної Ради та уряду ми внесемо на розгляд парламенту пакет реформ, спрямованих на відновлення довіри українських громадян до своїх представників та уряду:

ПО-ПЕРШЕ, на розгляд парламенту та широкої громадськості буде внесено проект закону "Про Регламент Верховної Ради", в якому:

- будуть обмежені повноваження Голови Верховної Ради, аби він не міг маніпулювати роботою парламенту для захисту особистих інтересів окремих депутатів і фракцій,

- будуть закріплені права парламентської коаліції та опозиції, аби будь-яка коаліція, незалежно від її кольору, не мала спокуси узурпувати усю владу у парламенті,

- будуть заборонені міжфракційні переходи депутатів у Верховній Раді, щоб не спотворювався вибір народу,

- будуть унеможливлені голосування депутатів за чужими картками. Реєстрація та голосування депутатів буде проводитися за відбитками пальців, що забезпечить суворе дотримання ст. 84 Конституції України,

- засідання Верховної Ради та її комітетів стануть відкритими для громадян.

ПО-ДРУГЕ, ми внесемо Постанову про розробку нової редакції Конституції України спеціально створеною конституційною асамблеєю без присутності діючих політиків, виключно зі складу фахівців в галузі конституційного права, відомих громадських діячів та правозахисників.

ПО-ТРЕТЄ, ми внесемо пакет законодавчих актів, спрямованих на зміну виборчої системи. Ми запропонуємо ввести систему відкритих списків: крім вибору партії кожен виборець зможе обрати, хто саме від цієї партії має піти у парламент.

Після викладеного, **протягом перших 100 днів** роботи нової Верховної Ради ми внесемо на розгляд для відкритого обговорення та голосування законопроекти, концепції яких вже доступні для громадського вивчення та обговорення:

1. ПРО ЧЕСНИЙ І НЕУПЕРЕДЖЕНИЙ СУД ТА БЕЗПЕЧНЕ ЖИТТЯ ГРОМАДЯН. Пакет законів, спрямованих на розбудову незалежної та об'єктивної судової влади, а також на реформування системи правоохоронних органів. У судовій реформі ми пропонуємо поєднати виборність суддів та виконання їх обов'язків пожиттєво. Суддя має отримати свій пожиттєвий статус лише якщо за нього втретє проголосували люди у своєму виборчому окрузі. Одночасно з реформою суду необхідно проводити реформу правоохоронних органів. Генпрокуратура має позбавитись від невластивих їй функцій ведення досудового слідс-

тва, функції правоохоронних органів не мають дублюватись, а самі правоохоронні органи мають стати під громадський контроль, захищаючи в першу чергу не державу, а людей.

2. ПРО РІВНІСТЬ ВСІХ ПЕРЕД СУДОМ ТА ЗАКОНОМ. Пакет законів про позбавлення усіх відповідальних представників держави імунитетів та привілеїв, які безпосередньо не пов'язані з виконанням їхніх посадових обов'язків.

3. ПРО ПРИПИНЕННЯ ДЕРИБАНУ. Пакет законів, що має створити надійну протидію розбазарюванню державного і комунального майна та корупції: новий законопроект про державні закупівлі, про декларування чиновниками своїх доходів та видатків, антикорупційні закони.

4. ПРО ПРОЗОРИСТЬ БІЗНЕСУ ТА СПРИЯННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ. Пакет законів щодо стимулювання підприємництва та зниження податкового тиску на малий та середній бізнес.

Короткостроковим пріоритетом для розвитку підприємництва має стати реформування системи податків, соціальних та пенсійних платежів. Необхідно переглянути і скоротити податкові пільги, перерозподілити "соціальне" та пенсійне навантаження між бізнесом, державою та громадянами, оптимізувати управління соціальними фондами.

Іншим пріоритетом має стати спрощення адміністративних процедур, які заважають підприємцям вести бізнес. Це включає лібералізацію дозвільної системи, регламентацію державних перевірок підприємств, спрощення технічних вимог до організації виробництва.

5. ПРО ВІДРОДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ. Пакет законів спрямованих на скасування мораторію на продаж землі та створення більш прозорих процедур продажу землі несільськогосподарського призначення.

6. ПРО ГРОМАДСЬКИЙ УРЯД. Пакет законів, спрямованих на створення професійної та аполітичної державної служби. Це передбачає розділення політичних та адміністративних посад, введення прозорих конкурсів на чиновницькі посади, навчання державних службовців новим навичкам. Чиновники мають стати професій-

ними та відповідальними управліннями у своїй сфері компетенції, та надавати якісні державні послуги громадянам.

Ми ведемо мову про конкретні і гостро актуальні для суспільства речі. Наші слова не є обіцянками, вони є відображенням наших політичних цінностей і намірів. Їх втілення в межах відповідних реформ надасть змогу почати реалізовувати наступні не менш важливі кроки у державній політиці. У **наступні 100 днів** роботи парламенту ми винесемо на розгляд такі ініціативи:

8. ПРО 52 МІЛЬЙОНИ УКРАЇНЦІВ. Пакет законів, спрямованих на подолання демографічної кризи, покращення здоров'я нації, стимулювання народжуваності, боротьбу з надмірним вживанням алкоголю, створення умов для повернення до України трудових мігрантів.

7. ПРО ЗДОРОВ'Я ТА РОЗУМ НАЦІЇ. Пакет законів, спрямованих на реформування системи охорони здоров'я та освіти: стимулювання конкуренції у цих сферах, зміну принципів фінансування, боротьбу з корупцією, дерегуляцію вищої освіти, введення обов'язкового медичного соціального страхування.

9. ПРО ДОБРОБУТ НЕЗАЛЕЖНОЇ ГРОМАДИ. Пакет законів, спрямованих на створення дієвого місцевого самоврядування та наповнення змістом фінансової, організаційної та матеріально-технічної самостійності громади.

10. ПРО ТЕ, ЯКУ УКРАЇНУ МИ БУДУЄМО. Закон, що визначатиме засади внутрішньої та зовнішньої політики. Цей закон має бути наслідком широкої суспільної дискусії і відображати погоджену позицію громадян з цих питань.

Ми відповідально ставимося до своїх слів, тому ведемо мову про найбільш важливі і гострі для країни проблеми. Здійснення задекларованих нами кроків створить умови для продовження реформ у соціальній сфері, зокрема продовження пенсійної реформи та реформування системи соціального забезпечення.

З повагою до думки наших співгромадян, ми чекаємо їхній мандат на проведення реформ.

Друкується за вимогою ч. 1 ст. 70 Закону України «Про вибори народних депутатів України».

Останній бій відгримів

■ ВТРАТА

9 вересня на 95-му році життя відійшов у вічність останній головнокомандувач УПА, генерал-хорунжий Василь Кук. Україна з його смертю втратила не просто свого вірного сина: наче полум'я свічки біля домовини, догасає епоха людей, для яких патріотизм був не виборчою ширмою, не партійним гаслом, а таким самим життєво важливим органом, як серце. Це були ті націоналісти за духом і назвою, які боронили рідну землю, а не заводували чужу, які відстоювали честь своєї нації, а не принижували гідність інших. На жаль, як співає Сашко Положинський, «не цінує героїв моя країна»...

А Василь Кук, як і вся його родина, з ранньої юності цінував волю своєї країни. За участь у національному русі двох його братів стратили польські окупанти, сам Василь скуштував «принад» і польської, і фашистської тюрми (після «золотої вересня» каральний молот ударив по Куках ще нещадніше: всіх їх «визволили» за грати). Галичанин за народженням, він був великоукраїнцем за поглядами. Саме тому 1942 року організував оунівське підпілля не над Збручем, а в Дніпропетровську, до якого залучив російськомовних східняків і навіть неетнічних українців. До речі, дружину і соратницю Василь Кук знайшов саме тут, на

берегах Дніпра. Навесні 43-го очолив УПА-Південь. Після загибелі Романа Шухевича в березні 1945 року його обрали головою проводу ОУН та головним командиром УПА.

У травні 1954-го генерала захопили в полон. Після шести «загратованих» років хрущовська «відлига» повернула волю, та була вона не дуже солодка для Василя Кука. З кадебістською підступністю «відлижна» пропаганда сипнула морозом: останньому головноко-

мандувачу «бандерівців» приписали каяття за «націоналістичне минуле». Долати підозри виявилось важче, ніж відходити від тюремних поневірянь...

Василь Кук був надзвичайно світлою і шляхетною людиною. Здавалося, він знав усе: від історії і творчості Веделя до тонкощів комп'ютерного програмування. Більш ніж солідний за віком, до останку зберігав молоду здатність тверезо й аналітично мислити. Не вірилося, що за плечами твого співрозмовника дев'ять десятиків неймовірно важкого життя. На жаль, його мудрість також залишилася не поцінованою «моєю країною».

...Незадовго до смерті пан Кук зізнався, що організм його вже зовсім не сприймає їжі. Він знав, що ось-ось відгримить його останній на цій землі бій. Але не боявся поразки. Це — тіло смертне. А дух, «що тіло рве до бою», жартував, у труні не упокоїться.

Вчора з легендарним головнокомандувачем повстанців прощалася столиця його великої Батьківщини. Сьогодні, згідно із заповітом, Василя Кука поховать на його сільській батьківщині — в Красному Буського району на Львівщині. Хай неважко вам буде рідна земля, генерале...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Ювілей дипломатичних відносин між Києвом і Ташкентом

15 років тому було встановлено дипломатичні відносини між Україною та Узбекистаном, тож саме час підбити підсумки співпраці двох країн. Це і спробували зробити під час учорашньої експертної зустрічі посол республіки Узбекистан в Україні Ілхом Хайдаров, представники міністерств та відомств і провідні політологи й експерти. Ще одним приводом можна назвати й відзначення 16-ї річниці незалежності республіки, яку відсвяткували 1 вересня.

Як зазначив пан Хайдаров, узбецька сторона розглядає Україну як партнера, адже щороку зростає товарообіг між країнами, зміцнюються ролі представників діаспори: в планах — створення у Києві узбецького культурного центру. Похвалився посол Узбекистану й законом про скасування смертної кари (згідно з яким, з 1 січня 2008 року найвищу міру по-

карання замінять на довічне ув'язнення) та планами до кінця року довести рівень середньої зарплати до 200 доларів.

Дещо менш оптимістично звучали слова експертів. Приміром, фахівець Національного інституту проблем міжнародної безпеки при РНБОУ Андрій Мішин зазначив, що з початку 2005 року відчувалося «потужне охолодження узбецько-українських відносин, зокрема й експерти зустрічалися набагато рідше». Тим часом саме діалог фахівців має забезпечувати співпрацю на найвищому рівні, додав Андрій Мішин.

Директор Центру досліджень проблем громадянського суспільства Віталій Кулик сказав, що Україна — вікно Ташкента в Європу, а Узбекистан відкриває Києву Центральну Азію; крім того, обидві держави намагаються бути регіональними лідерами, тож уже це має їх зближувати.

Анна БОЙКО.

На маріупольському металургійному комбінаті «Азовсталь» з початку року зарплата зросла на 9,5 відсотка (Укрінформ)

■ У НОМЕР

«Газелі» не пройдуть...

Херсон. Відтепер на перевезенні пасажирів у місті на приміських маршрутах більше не буде автобусів малої місткості, в тому числі і «газельок». А що буде замість них, поки що нікому не відомо. Таке рішення ухвалило управління промисловості та розвитку інфраструктури облдержадміністрації, у віданні якого перебуває питання пасажирських перевезень. Мета заборони — поліпшення якості послуг та безпека пасажирів. А саме у мікроавтобусах пасажирів відчують найбільше незручностей, серед яких — низькі стелі, двері, що незручно відчиняються. Такий транспортний засіб розрахований переважно на тривалі поїздки, причому тільки для сидячих пасажирів. До всього, мікроавтобуси з пасажирами нерідко стають учасниками ДТП, часом з трагічними наслідками.

Алла БРУСИЛОВА.

Місто над Тетеревом відзначило 1123-ліття

Житомир. 19 дівчаток і 21 хлопчик народилися в переддень святкування 1123-ї річниці міста. Завітавши до щасливих мам у пологові відділення, міський голова Віра Шелудченко вручила їм подарунки — набори для малюків. Це й дало старт відзначенню чергових іменин Житомира минулих вихідних. А на Соборному майдані міста всі разом привітали 14 пар наречених, які щойно взяли шлюб. А потім — пісні й танці на кількох сценах разом із численними гостями, зарубіжними мистецькими колективами, зокрема з Польщі та Литви. А ще — виставки, розваги, конкурси, феєрверки. Навіть територія біля будинку облради та ОДА перетворилася на містечко атракціонів для найменших.

На знімку: під час святкування.

Олексій КАВУН.

Фото автора.

Небезпечний поминальний обід

Чернігівська область. 16 мешканців села Талалаївки госпіталізовано в інфекційні відділення Ніжинської міської та районної лікарень. Вони отруїлися на поминальному обіді, в якому брали участь 78 осіб. Стан потерпілих — легкого та середнього ступенів важкості. Фахівці районної СЕС на місці події проводять комплекс протиепідемічних і санітарно-гігієнічних заходів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Харківське відкрите акціонерне товариство «Турбоатом» забезпечило собі надійний портфель замовлень, який на сьогоднішній день набрано на загальну суму більш як 900 мільйонів гривень (Укрінформ)

Кабмін обіцяє чергове підвищення пенсій і виплат при народженні дитини, але пізніше

А поки що міністр праці і соціальної політики України Михайло Папієв закликав Президента скликати Раду національної безпеки й оборони, щоб розібратися з керівниками на місцях, які саботують підвищення заробітних плат. Мовляв, політичні інтереси для них вищі за державні. У деяких регіонах, стверджує Папієв, попри прийняті постанови Кабміну про виплати відповідно до тарифної сітки, люди отримали підвищені оклади без збільшених надбавок і премій.

Під час прес-конференції в Києві Михайло Папієв нарікав на саботаж «певної політичної сили», що ігнорує соціальні ініціативи уряду. А він поступально підвищує пенсії і зарплати. Наступного року планується продовжити диференціацію пенсій відповідно до виробничого стажу. У кого стаж великий, пенсії зростуть у 2-2,5 разу. Ноу-хау від Кабміну: ті, хто продовжуватиме працювати після досягнення пенсійного віку, одержить по 2% добавки до пенсії за кожний рік. Міністр стверджує, що для цього гроші є. Планується наступного року збільшити бюджет Пенсійного фонду на 25 млрд. грн. Звідки візьмуться кошти? Високопосадовець каже — за раху-

нок збільшення зарплат в Україні. За його словами, все перераховано і закладено в проект держбюджету на 2008 рік, що його уряд має представити у Верховну Раду до 15 вересня. А от прийме його парламент чи ні в контексті нинішньої політичної ситуації, це вже нібито не проблема нинішнього Кабміну. Мовляв, він зробив усе, що міг.

Навіть підвищення виплат при народженні передбачив. Щоправда, вони точнісінько збігаються із соціальними передвиборними обіцянками ще «однієї з прохідних партій». А це за первістка — 11700 грн., за другу дитину — 25 тисяч, за третю і наступних — по 50 тисяч гривень.

Ольга ВІТЕР.

■ КОМЕНТАР

Що ж буде, якщо всі ці обіцянки все-таки буде виконано? З цим питанням «Голос України» звернувся до експерта Фонду суспільної безпеки Юрія Гавриличка.

— Розрахунки «дитячих» виплат, до речі, уперше відповідають нормі закону «Про державну допомогу родинам з дітьми». Там сказано, що при народженні дитини належить 22,6 прожиткового мінімуму, передбаченого для дітей від 0 до 6 років. На 2008 рік цей мінімум у середньому за рік становить 517,3 грн. Але плани уряду стосовно «нагород» за народження другої і третьої дитини, насторожують. Збільшуючи розміри виплат, держава штовхає малозабезпечені верстви населення перетворити дітонародження на певний бізнес. Як-що торік кількість немовлят зросла на 8%, то кількість дітей, позбавлених батьківської опіки, за даними служби у справах неповнолітніх МВС України, перевищила чотири тисячі. А це удвічі більше, ніж у 2004 році. Тобто така політика веде до зростання соціального сирітства в країні.

Що ж до пенсій, то різко їх підвищувати не можна. Цього не витримає фонд оплати праці. Адже щороку на пенсію виходить майже 600 тисяч українців, а працювати починають 350-400 тисяч. Солідарна ж система, за якою сьогодні виплачують пенсії, була розрахована на те, що працюючих буде уп'ятеро більше, ніж пенсіонерів.

Прогуляники «зависають»... в Інтернеті

Учора відділ у справах неповнолітніх Львівської міської ради розпочав рейд «Урок». Підстав для цього, кажуть, більше ніж достатньо. Адже не тільки діти з неблагополучних сімей нерідко «зависають» поза межами школи, найчастіше у комп'ютерних клубах. Хороші хлопчики й дівчатка, яких батьки спорядили до школи і дали їм кишенькові гроші, також не цураються цього. Тому учасники рейду перевіряють передусім ці установи. За словами начальника відділу у справах неповнолітніх Тараса Гурія, віднаходять не лише тих, що прогулює уроки знічев'я, а й дітей, котрі не готові до навчання через низькі матеріальні статки родин. Таким надають допомогу. Надали за кожним учнем, котрого «впіймають» під час рейду, встановлять посилений контроль.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Кличка терміново прооперували

У неділю українському боксерові Віталію Кличку було зроблено термінову операцію на хребті. Як повідомляють інформаційні агентства, операція була проведена в австрійському Інсбруку. Причиною операції стало те, що в Кличка після тренуван-

ня вилетів диск у хребті, внаслідок чого в нього було защемлено нерв.

Поки невідомо, що буде з анонсованим раніше на 22 вересня в Мюнхені боєм Віталія Кличка з американським боксером Джамілем Макклайном.

Для сліпих чути — означає бачити

20 спеціальних аудіоплеєрів, адаптованих для сліпих, передав Слов'янському спецінтернату для сліпих та слабозорих дітей Донецький міський благодійний фонд «Доброта». А надав допомогу Донецький науково-виробничий кооператив інвалідів «СКУТ». Його співробітники добре знають про проблеми, з якими стикаються ці люди. Використання «книг, що говорять» та засобів для їх прослуховування знижує зорове навантаження для слабозорих, а для сліпих є єдиним джерелом залучення до знань і культури. Для такої дитини чути означає бачити. Завдяки такому розвитку школярі краще і глибше засвоюють курс середньої школи, успішно складають іспити до вузів і в подальшому отримують професію і гідну роботу.

Ліна КУЩ.

На острові заборонено навіть курити

Протягом от уже чотирьох років на одному з островів Дніпра соліта з'являється наметове містечко. Тут живуть ті, хто вирішив покінчити з важкою хворобою — наркоманією. Їм лише по 20-25 років, але в кожного за плечима — до десяти років наркотичного забуття.

Реабілітаційний центр «Перлина» об'єднав тих, хто вирішив покінчити з наркозалежністю. Щороку через нього проходить майже 150 чоловік, але тільки 60% цілком звільняються від важкої недуги. Розпорядок дня, дисципліна, цілковита ізоляція від зовнішнього світу і амбулаторне лікування, — закон для остров'ян. Спілкування с рідними тільки по мобільному телефону.

— Тут я вже майже півроку, — каже Олена К. (на знімку ліворуч) — до цього десять років кололася. «На волі» у мене залишився син, йому два з половиною року. Спілкуюся тільки телефоном. Дуже скучила. Те, що було зі мною раніше, перекреслено чорною смугою. Гадаю, вийду звідси повноцінною людиною.

З ініціативи голови Деснянської в місті Києві райдержадміністрації було створено координаційну раду громадських і державних організацій «Світ без залежності», які займаються проблемою наркоманії. Це — матеріальна і фінансова підтримка, організація амбулаторного лікування наркозалежних людей. Спільні зусилля в боротьбі проти наркоманії дають позитив-

ні плоди. Та головне в перемозі над недугою залежить від тих, хто тут живе.

Андрій НЕСТЕРЕНКО.

На знімку (праворуч): остров'яни живуть за новим часом.

Фото автора.

У столичному СІЗО померло ще двоє осіб

Таку інформацію оприлюднила Міжнародна ліга захисту громадян України. За словами правозахисників, 7 вересня в Київському СІЗО № 13, яке ще називають Лук'янівською тюрмою, один з ув'язнених завдав собі смертельного поранення. Ще один засуджений цього дня помер природною смертю за станом здоров'я. Керівництво слідчого ізолятора від коментарів утримується.

Нагадаємо, за два останні місяці в Лук'янівському СІЗО померло сім чоловік, ще двоє було тяжко поранено. У липні загинули двоє ув'язнених. Обоє задушили співкамерники. Ще п'ятеро померли своєю смертю, хоча правозахисники в цих випадках теж вбачають недбалість працівників СІЗО. Керівництво Департаменту з питань виконання покарань і самого слідчого ізолятора так і не дали докладних пояснень цих трагедій. Керівництво правозахисної організації звернулося до Президента і Прем'єр-міністра України з проханням вжити кардинальних заходів для запобігання вбивствам і смертям у слідчих ізоляторах країни.

Олександр ПЕКНИЙ.

Символ Севастополя на реставрації

Всесвітньо відомий символ Севастополя — пам'ятник затопленим кораблям (на знімку) — напередодні 225-ї річниці з дня заснування міста одягнули у будівельні риштування. Вірніше, реставраційні. За досягнутою раніше домовленістю двох губернаторів — севастопольського Сергія Куніцина і Московської області Бориса Громова — гроші на відновлення витвору естонського скульптора А. Адамсона, росіянина архітектора В. Фельдмана і інженера О. Енберга як подарунок до ювілею виділить Московська область Російської Федерації.

Микола МАГДИЧ.
Фото автора.

Умовне покарання... «умовних убивць»?

Минулого тижня Шевченківський суд столиці оголосив вирок трьом співробітникам Лук'янівського слідчого ізолятора, звинуваченим у заподіянні тяжких тілесних ушкоджень ватажку банди «перевертнів» — колишньому полковнику-убовізецю Ігорю Гончарову. Саме «зовнішнє втручання» в організм «клієнта Лук'янівки» начебто і спричинило його прискорене прощання з цим невдачним світом. Згідно з вердиктом судді Наталії Марчук, війовничі охоронці Костянтин Максименко, Іван Краєв та Сергій Бірюков одержали по п'ять років позбавлення волі... умовно, з

трирічним випробним терміном. Як бачимо, не надто суворо переторога для тих, хто захоче і собі пограти м'язами над тілом котрогось із підопічних.

Нагадаю, про головного «перевертня» і його «посмертні листи» на волю «Голос України» докладно розповідав у кількох матеріалах упродовж 2003—2005 років. Уважно проаналізувавши звинувачення на адресу конкретних правоохоронців, які «чинять розправу над підслідним — свідком багатьох злочинів, зокрема і вбивства Георгія Гонгадзе» (пізніше переконалися,

що саме ці герої листів зробили все, аби розкрутити «справу перевертнів» до логічного завершення, за що й «понесли заслужене покарання» від міліцейського керівництва), ми висловлювали небезпідставні сумніви у правдивості «жахів» від автора з кривавим минулим: надто багато «нестиковок» проглядає в цій історії між реальними подіями і сюжетними лініями загадкових листів. На них звертали увагу і працівники сьомого, «убойного», відділу УБОЗу, яким, власне, і належить заслуга у викритті злочинів банди Гончарова.

Неспростовним, принаймні за медичними, а тепер і судовими документами, залишилося одне: смерть самого экс-полковника та поспішна кремація його трупа. Якщо «умовно засуджені» працівники СІЗО і справді доклали «рук і ніг» до тіла ще живого Гончарова, чому родичі мертвого не захотіли викрити його, по суті, вбивць? Запитання, на яке поки що ми так і не одержали відповідь. Навіть після вироку Шевченківського районного суду...

Вл. інф.

■ ФОТОФАКТ

У столичному Будинку офіцерів відбулись урочистості з нагоди 15-ї річниці військової розвідки України.

На знімку: заступник начальника військово-дипломатичного управління Міністерства оборони полковник Іван Плиска, ветеран військової розвідки полковник Сергій Ромаскевич і начальник військово-дипломатичного управління Міноборони генерал-майор Андрій Таран.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Полтавці викидять сміття у євроконтейнери

1600 нових контейнерів, закуплених на кошти з міського бюджету, до 30 вересня встановлять у Полтаві. Коштують ці євроконтейнери близько 2980 гривень кожен, повідомили кореспонденту газети «Голос України» в прес-центрі міськради. Оцинковані баки, ємністю 1,1 кубометра, призначені не для роздільного збирання сміт-

тя, а для сумісного. Тендер на поставання євроконтейнерів виграла житомирська фірма «Екопласт-Укр». Нові баки обслуговуватимуть спеціальні сміттевози. А старі ємкості для сміття розставлять біля великих підприємств, організацій та у приміських селищах.

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Пасажири автобуса упіймали кишенькового злодія на гарячому

Інцидент стався в київському автобусі № 21, що їхав за маршрутом від станції метро «Петрівка» до вул. Милославської. Коли автобус під'їжджав до розважального центру «Плазма», хтось з пасажирів помітив, як сухорлявий хлопець витяг із сумочки вагітної жінки мобільний телефон «Самсунг». Уже за мить обурена юрба людей перекинула зловмисникові дорогу до виходу. Така реакція — велика рідкість. Зазвичай, якщо хтось з пасажирів ловить злодія за руку у своїй сумці, інші, включаючи крадія, затято вда-

ють, що їх це не стосується... До місця події прибула група затримки Державної служби охорони. Вони і вилучили з кишени грабіжника викрадений телефон.

Як повідомила «Голосу України» представник прес-служби управління Держслужби охорони при ГУМВС України в Києві Марина Котенко, підозрюваний у крадіжці перебував у стані наркотичного сп'яніння. 27-літній киянин, за його твердженнями, сидить на голці більш як 12 років і хворіє на відкриту форму туберкульозу.

На новому підприємстві пропонують місячну зарплату 2,5 тисячі гривень

У райцентрі Гайсин у п'яти-ниці урочисто відкрили перший на Вінниччині завод з переробки сої. Тут же повідомили, що робітників набирають на роботу із середньомісячною зарплатою 2,5 тисячі гривень. Стільки тут не платять на жодному іншому підприємстві. Поки що у цехах працюватиме сто робітників і спеціалістів. Протягом року на заводі перероблятимуть 60 тисяч тонн сої. Угоди на постачання продукції — соєвого жмиху та олії — уже укладено з 350 споживачами, здебільшого із заводами з виробництва комбікормів для тваринництва і птахівництва.

Віктор СКРИПНИК.

Борис Патон... «за»

Ініціативу обласної влади Сумщини створити в Сумах високотехнологічне цирконієве виробництво підтримав генеральний директор НТК «Інститут електрозварювання імені Є. О. Патона», академік НАНУ Борис Патон. За словами вченого, це відкриває широкі перспективи розвитку наукоємних технологій не тільки в регіоні, а й в Україні загалом, дасть потужний імпульс для нових інвестицій, підніме на якісно вищий рівень вітчизняну прикладну науку. У підсумку область матиме триєдину основу суспільно-економічного розвитку: освіта — академічна наука — промислове виробництво.

Владислав ЖМУРКОВ.

Навчання надзвичайників

Під час розвантаження внап і розгерметизувався контейнер для хлором. Таку надзвичайну ситуацію «організували» спеціально для бійців підрозділу МНС. Усе відбувалося під час навчання. Водночас комплексно перевіряли реалізацію заходів державної політики у сфері захисту населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, стан організації роботи з питань техногенної та пожежної безпеки.

Як повідомила прес-служба облуправління МНС, так члени комісії МНС України, яку очолював заступник міністра В. Бут, перевірили здатність до боротьби Кіровоградської міської підсистеми Єдиної державної системи запобігання та реагування на надзвичайні ситуації. Про виникнення умовної надзвичайної ситуації на території Лелеківського водозабору ТОВ «Водне господарство», що у Кіровограді, сповістив сигнал «Збір — аварія». На водозабір розташований 37 свердловин, а в примі-

щенні хлораторної очищують воду до стану питної. Тож саме тут, за задумом навчання, під час розвантаження «внап і розгерметизувався» контейнер із хлором. Відбувся викид — утворилася хімічна хмара. Під час тренувань рятувальники відпрацювали оповіщення та збір комісії з ліквідації надзвичайної ситуації, евакуацію населення із забрудненої території та ліквідацію наслідків НС. Також навчалися ліквідовувати наслідки надзвичайної ситуації через виток природного газу.

Петро МЕЛЬНИК.

■ СВІТ КОРОТКО

США

Чорний день календаря

Сьогодні — 11 вересня. Шість років тому два літаки врізалися у вежі-близнюки Нью-Йорка. Результат — тисячі загиблих і поранених. Ця дата в календарі вже давно не сприймається як просте число. Під терміном «11 вересня» варто розуміти початок нової епохи в історії XXI сторіччя, пов'язаної із війною з тероризмом, що триває і нині.

Нагадаємо, першим об'єктом боротьби був названий Афганістан, що, нібито, став притулком для Усами бен Ладена і його організації «Аль-Каїда». Саме їх влада США обвинувачує в організації терактів 11 вересня. Потім після скинення талібів в Афганістані і бомбардувань ущелини Тора-Бора було оголошено, що бен Ладен мертвий. Однак незабаром з'явилося відеозвернення терориста номер один. Такий спосіб спілкування бен Ладена з американською владою триває і сьогодні. Так, напередодні шостої річниці терактів у Нью-Йорку терорист вже вкотре закликав владу США вивести війська з Іраку або прийняти іслам. Якщо цього не станеться, бен Ладен загрозить новими кровопролиттями.

Поки політики ведуть війну на найвищому рівні, тисячі простих громадян цього дня оплакують своїх рідних і близьких, котрі загинули в літаках і вежах-близнюках.

ПАРЕ

Уперше в історії Парламентську Асамблею Ради Європи може очолити представник Росії

Глава комітету Ради Федерації з міжнародних справ Михайло Маргелов має намір балотуватися на посаду голови Парламентської Асамблеї Ради Європи (ПАРЕ) на січневій сесії на початку 2008 року. У січні цього року генсек Ради Європи Террі Девіс не виключив того, що наступного року М. Маргелов зможе обійняти посаду голови ПАРЕ.

М. Маргелов пояснив, що в ПАРЕ існує порядок, згідно з яким голова обирається по черзі від депутатських груп. «Наступного року — черга найбільшій в асамблеї групи «Європейські демократи», а мені випала честь її очолювати», — сказав він.

ФРН

Про екологію замовте слово

Сьогодні в Берліні завершується дводенна конференція міністрів з питань навколишнього середовища й енергетики в рамках так званого Гленігського діалогу. Для участі в заході до німецької столиці прибудуть міністри з 20 країн. Ці форуми, присвячені проблемам зміни клімату і розвиткові енергетики, почали регулярно проводитися після саміту «вісімків» у шотландському Гленіглісі в 2005 році.

ЕВОЛЮЦІЯ

З'явилася нова модель влади — у грудні 2004 року Верховна Рада прийняла зміни до Основного Закону країни, з якими Україна фактично перетворилася на парламентсько-президентську республіку.

Однак минуло небагато часу і знову розпочалося протистояння. Але не між гілками влади, як це було у 1994—2004 роках, а між владними інститутами: Президентом і урядом, Президентом і парламентом, більшістю й опозицією. Врешті, все завершилося дочасними виборами народних депутатів.

Водночас пішла мова про недосконалість змін до Основного Закону, внесених у 2004 році. Певні політичні сили, а також глава держави запропонували провести всенародний референдум, щоб вдосконалити Конституцію, відновити баланс влади. Але про це поговоримо пізніше.

Сьогодні, на нашу думку, варто повернутися до подій 2000 року. Щоб політики могли ще раз подивитися у дзеркало.

Камінь спотикання для результатів референдуму

Нагадаю: 16 квітня 2000 року відбувся всеукраїнський референдум, на якому було проголосовано чотири питання. Про скорочення депутатського корпусу до 300 обранців, про двопалатний парламент, про зняття депутатського імунітету, про право Президента розпустити парламент, якщо у місячний термін не буде утворена більшість, або протягом трьох місяців народні обранці не затвердять Державний бюджет. Кожне з питань набрало понад 80 відсотків голосів виборців, які взяли участь у референдумі. Інша проблема: як? Тоді писали чимало і про фальсифікації результатів народного волевиявлення, і про адміністративний ресурс, який було задіяно тодішньою президентською вертикаллю.

Свою стурбованість долею демократії в Україні напередодні референдуму висловили європейські інститути. Зокрема, Парламентська асамблея Ради Європи навіть вносила проект резолюції, в якій пропонувалося призупинити членство нашої країни у РЄ. Щоправда, 4 квітня ПАРЄ змінила гнів на милість і відмовилася від радикального кроку. Натомість Асамблея доручила Комітету міністрів стежити, щоб «усі положення чинної Конституції неухильно дотримувалися у ході імплементації результатів референдуму і особливо під час процедури внесення змін до Конституції». У свою чергу юридичний комітет ПАРЄ запропонував: «Якщо цей референдум викличе прямі зміни в Конституції, РЄ не повинна визнавати нової Конституції». І далі: «усі питання мають одну мету: зміцнення президентської влади за рахунок парламенту і запровадження президентського режиму».

14 квітня 2000 року. Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради Іван Плющ, голова Київської міської держадміністрації Олександр Омельченко, інші офіційні особи відзначили День довкілля посадкою дерев у столичному парку Слави.

1.7 Відповідь на волевиявлення народу

У передньому слові хотілося б звернути увагу на таку обставину: минуло п'ять років, коли була запроваджена ця рубрика. Відтоді відбулося чимало змін. І не тільки на політичному Олімпі країни — новий Президент, новий парламент п'ятого скликання.

Учасники акції «Хвиля свободи» із зав'язаними ротами йдуть через центр Львова у вівторок, 18 квітня 2000 року. Цього дня у Львові відбулася Маніфестація свободи, в якій взяли участь більш як двісті журналістів.

рендумів, як і до змін до Конституції, треба ставитися обережно.

Взагалі тодішня позиція СДПУ(о) навіть сьогодні викликає чимало запитань. Одна з парламентських партій, яка була однією з тих сил, що ініціювали «оксамитову революцію» у Верховній Раді і змінили її керівництво, котра однією з перших у 1999 році висунула Леоніда Кучму кандидатом на повторне президентство, була налаштована доволі скептично до результатів референдуму. Скажімо, голова об'єднаних есдеків Віктор Медведчук, який тоді обіймав посаду Першого заступника Голови Верховної Ради, на своїй прес-конференції заявив, що не позбавився впевненості у тому, що двопалатний парламент Україні не потрібний. Хоча й додав: «Партія і фракція не підуть наперекір волі народу».

Врешті епіцентр боротьби з результатами народного волевиявлення перемістився у сесійний зал Верховної Ради. 20 квітня фракція Українського Народного Руху виступила із заявою, в якій йшлося про те, що «УНР вимагає припинити політичні спекуляції з результатами референдуму, виконати пропозиції Ради Європи про конституційну реалізацію його рішень і не допустити згортання демократії в Україні».

Натомість фракція Комуністичної партії почала вимагати звіту у Верховній Раді Центральної виборчої комісії, оскільки фракція вважала, що ЦВК «сприяла фальсифікації народного волевиявлення на всеукраїнському референдумі, що відбувся».

Однак справжній камінь спотикання для реалізації задуманого президентською командою плану, заради чого і був проведений референдум, підготували народні обранці у вигляді законопроекту змін до Конституції. Першим ці плани оприлюднив позафракційний на той час депутат Сергій Головатий на прес-конференції 26 квітня. Зокрема, він заявив, що виступає за впровадження двопалатного парламенту, який обиратиме президента. На його думку, ідеальним був би варіант, коли нижня палата обиралася б за пропорційною системою в загальнодержавному окрузі. Протягом місяця вона мала б сформувати більшість, обрати прем'єра і затвердити склад уряду. За палатою закріплюється право відправляти прем'єра у відставку, змінювати склад Кабінету Міністрів. Якщо ж вона не зможе створити більшості, сформувати уряд, або не прийме в конституційні терміни, то Президент зобов'язаний, а «не має право», розпустити нижню палату і призначити дострокові вибори.

Сергій Головатий також висловив думку, що верхня палата обирається в мажоритарних округах. Вона має отримати право вето щодо законів, прийня-

тих нижньою палатою, бюджету, а також призначати на посади, які будуть передбачені в Основному Законі.

Проба пера

Фактично після референдуму ніхто не обговорював ані законопроектів, ані процедури внесення змін до Конституції, хоча, як бачимо, запитань виникало чимало, особливо з урахуванням зауважень, висловлених європейськими інститутами. Понад те, уже 11 травня Верховній Раді було запропоновано направити до Конституційного Суду підготовлений суб'єктом законодавчої ініціативи — Президентом. Відповідний проект парламентської постанови підготували і подали Голова Верховної Ради Іван Плющ і його заступники — Віктор Медведчук та Степан Гавриш.

Однак голосування результату не дало: сесійне табло показало цифру «193». Лідер соціалістів Олександр Мороз запропонував народним обранцям спершу підготувати і розглянути проект постанови про концепцію закону «Про внесення змін до Конституції за підсумками всенародного референдуму» (автори — Михайло Павловський, Сергій Головатий та Олександр Мороз).

Перший заступник голови парламентського Комітету з питань правової політики Ігор Коліушко у своїй доповіді звернув увагу на те, що Президент вніс свій законопроект 25 квітня, а 28 — направив його на розгляд Конституційного Суду. Окрім того, він повідомив, що комітет з 4 травня розглядав проект постанови і так не дійшов якогось конкретного висновку. Він зачитував рішення Конституційного Суду, за яким законопроект про внесення змін до Основного Закону країни не можна розглядати без рішення КС.

Народні депутати Валерій Асадчев та Роман Зварич наполягали включити до порядку денного і президентський законопроект, і депутатський, під яким стояли підписи 152 народних обранців. Натомість Олександр Мороз запропонував до порядку денного ці питання не включати, а направити до КС усі матеріали про зміни до Конституції, «а це варіанти, які підписали 150 депутатів, і той, що готувала група Онопенка, і Президент. Голосувати пакетом усі документи, усі постанови».

Після всіх дебатів 304 голосами народні обранці підтримали пропозицію Олександра Мороза і вирішили направити до КС усі законопроекти.

Уже тоді аналітики, які знали розклад сил у парламенті, висловлювали сумніви у тому, що зміни до Конституції будуть внесені. І перша спроба їх розглянути під приводом направлення до КС показала, що навіть пропрезидентські партії не горять великим бажанням вносити

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

21 квітня 2000 року. На сесії Верховної Ради України обранці обмінюються думками про результати всеукраїнського референдуму.

зміни до Основного Закону країни. А наступного дня під час обговорення законопроекту про референдум Сергій Головатий у своєму виступі зачитував висновки Венеціанської комісії від 21 травня 1996 року: «... Зокрема, комісія рекомендує уникати можливостей змінювати Конституцію шляхом референдуму, оскільки цією начебто демократичною процедурою можуть зловживати в популістських цілях».

Аналізуючи ситуацію, заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш в інтерв'ю «Голосу України» сказав: «Ситуація довкола референдуму дуже складна і водночас проста. Якщо деякі політичні сили будуть використовувати результати референдуму для загострення протистояння між парламентом і Президентом, урядом, це призведе до нової глибокої кризи, яка може завершитися або розпуском парламенту, або його саморозпуском. Водночас ситуація може виявитися простою: на референдумі понад дві третини українських виборців чітко визначилися на підтримку конкретних питань. Саме ці питання і повинні стати предметом першочергового розгляду у Верховній Раді, саме ці питання Президент і представив у Верховній Раді.

Питання про двопалатний парламент не мало на референдумі конституційного визначеного характеру. Була проголошена тільки ідея двопалатності. Щоб наповнити її реальним змістом, треба провести підготовчу роботу на рівні комісії, яку і пропонує створити Президент. І тільки після відпрацювання моделі двопалатності можна оцінювати її в КС і обговорювати у Верховній Раді.

Пропозиції групи народних депутатів з деталізацією, яким має бути двопалатний парламент, як мінімум суперечливі. Це фактична спроба перетворити парламентсько-президентську державу в чисто парламентську. Спочатку треба провести консультації із залученням провідних спеціалістів, з аналізом світового досвіду, а не елементарно переносити в Україну чужу модель двопалатності. Не можна чіпляти до воза, запряженого на референдумі, будь-які додаткові вантажі, у тому числі пропозиції народних депутатів чи інших суб'єктів законодавчої ініціативи. Ми повинні розглядати у парламенті лише ті питання, які були винесені на референдум. Це зрозуміло, виходячи із волі народу, аналізу самої Конституції і рішення КС. Процес внесення змін в Конституцію, які ініціюють сьогодні або можуть ініціювати завтра народні депутати, повинен іти паралельно.

Не хочу демонструвати ейфо-

рю спрощеності імплементації рішень референдуму. Формули, проголосовані на ньому, не є досить досконалими для автоматичної імплементації в текст Конституції. Вони складні й суперечливі. Наприклад, додатково отримане Президентом право розпускати парламент, якщо протягом 30 днів не буде створено більшості і протягом трьох місяців не прийнято бюджет. Але у бюджетному процесі — три суб'єкти: Кабінет Міністрів, Верховна Рада, Президент. Якщо Верховна Рада одноособово буде залежати від цього терміну, вона фактично стане заручником будь-яких процесів з боку іншого суб'єкта. Те саме і з депутатською недоторканністю. Верховна Рада надала на отримання висновку в КС прийнятий 21 січня законопроект про врегулювання питання недоторканості народних депутатів. З другого боку, виключення частини 3 статті 80 Конституції залишає в силі частину 1 цієї статті, гарантуючу депутатську недоторканність. Таким чином може створитися прецедент абсолютної недоторканості народних депутатів.

Сьогодні нам треба зосередитися на змісті поправок до Конституції, щоб не допустити суперечностей в ній самій. Після отримання висновку КС пропозиції будуть передані в профільні комітети, відбудеться непроста суперечлива дискусія. Але, думаю, ми будемо готові ще на цій сесії, у випадку отримання висновку КС, прийняти 226 голосами законопроект про внесення змін до Конституції, щоб на наступній сесії почати конституційне голосування».

29 травня 2000 року Указом Президента України була утворена Конституційна комісія, яка мала напрацювати зміни до Основного Закону і реалізувати ще один пункт, що був проголосований на референдумі — запровадити в Україні двопалатний парламент.

Конституційний Суд обличчя не втратив

Власне, коли готував цю публікацію, в очі кинулася одна деталь. На відміну від періоду 1992—1996 років конституційна епопея 2000 року фактично відбувалася без залучення науковців, широкої громадськості. Два попередні проекти Конституції, зразка 1993-го і 1996 років, пройшли значну суспільну експертизу. На шпальтах видань вони аналізувалися не тільки фахівцями з конституційного права, яких в Україні й досі бракує, чи юристами, а й філософами. Не стояли осторонь і прості громадяни.

У 2000 році поспішали обидва табори — президентський і опозиційний. Щоправда, за великим рахунком такими їх можна назвати з великою натяжкою, оскільки у парламенті було приблизно чотири групи народних депутатів, зорієнтованих на тих чи тих політиків. Дві ліві — комуністи і соціалісти, національно-демократичні, зорієнтовані на тодішнього Прем'єр-міністра Віктора Ющенка, і президентський табір. Щоправда, він був неоднорідний, бо в кожній партії, яка зараховувала себе до пропрезидентської, були свої інтереси.

Отож не дивно, що не можна було досягти якоїсь згоди. Так, скажімо, під час розгляду в парламенті законопроектів «Про політичну опозицію у Верховній Раді України» та «Про парламентську опозицію» Олександр Карпов, який доповідав другий законопроект, зауважив: демократія — це не права більшості, а гарантії прав меншості. Водночас він зауважив, що його законопроект, на відміну від іншого, зорієнтований на президентсько-парламентську форму правління. А документ, підготовлений Володимиром Філенком, — на парламентсько-президентську або навіть на парламентську.

Зрозуміло, після рішення Верховної Ради направити обидва документи до Конституційного Суду саме він став об'єктом уваги з боку політиків. Тим паче що деякими своїми попередніми рішеннями він обмежив можливості народних обранців впливати на суди і правоохоронні органи. І 15 червня з'явилася заява фракції виборчого блоку Соціалістичної і Селянської партій «Лівий центр» «Про роль КС у наступі на демократію і парламентаризм в Україні». У ній, зокрема, йшлося: «Фракція... вбачає у діях КС прагнення... стати караючим мечем в руках чинної влади, позбавити народних обранців можливості захищати права і свободи громадян України. Ми вимагаємо розглянути ситуацію, що склалася, на спеціальному засіданні Верховної Ради України, внести відповідні зміни в Основний та інші закони, які б дозволили захистити парламентаризм в Україні, реалізувати права і свободи громадян, зробили Конституційний Суд України незалежним і об'єктивним органом влади».

І далі йшлося, що за три роки, з 1997-го, КС прийняв 10 спеціальних рішень, які обмежували повноваження народних

депутатів, що становить 22 відсотки від усіх розглянутих справ. Ці рішення приймалися за поданням Президента, Генеральної прокуратури, Верховного Суду, Служби безпеки України, деяких народних депутатів.

17 червня Голова Верховної Ради Іван Плющ в інтерв'ю «Радіо «Свобода» зауважив: «Сьогоднішня єдність законодавчої і виконавчої влади в питанні проведення реформ — це не звуження парламентаризму, а бажання нарешті почати рух вперед».

Цікавими були думки народних депутатів щодо внесення змін до Основного Закону напередодні Дня Конституції, які вони висловили у розмові з кореспондентами «Голосу України».

Так, Леонід Кравчук сказав: «Конституція працює тільки тоді, коли її поважають і дотримуються. До того ж постійними натяжками, що Конституцію треба змінити, породжуємо нігілістичне ставлення до неї. Треба також, щоб влада зрозуміла: не можна вносити в парламент законопроекти, які суперечать Конституції». А Олександр Задорожний (депутатська група «Відродження регіонів») висловив так: «... Суперечності між виконавчою і законодавчою гілками влади призводять до напруження, бажання узурпувати владу за рахунок іншої».

Водночас комуніст Василь Сіренко був категоричним: «Життя вимагає змін Конституції. І мене радує, що ці зміни намітилися. Наприклад, референдум визначив, що буде постійно діюча більшість. Тепер в Конституції треба відповісти на два запитання: хто формуватиме більшість і для чого? Думаю, її повинен створювати виборець, видаючи більше голосів тій чи іншій партії. Більшість повинна формувати уряд. Тоді від кланової організації управління державою перейдемо до парламентської республіки і уряд буде відповідальний перед парламентом і виборцями».

У свою чергу тодішній лідер Партії зелених Віталій Кононов заявив: «Треба саме зараз вдосконалювати Основний Закон. Й досі незрозуміло, яка форма влади в нашій державі — президентська республіка, парламентсько-президентська чи парламентська. І ця невизначеність дає підґрунтя для змагання гі-

лок влади між собою».

30 червня Конституційний Суд визнав проект закону про внесення змін до Конституції України за результатами всеукраїнського референдуму з народної ініціативи таким, що відповідає статтям 157 і 158 Основного Закону країни. Водночас КС попросив уточнити статтю 80 Конституції щодо депутатської недоторканності. Окрім того, КС запропонував доповнити законопроект конституційними гарантіями для парламентської меншості.

І того самого дня Голова Верховної Ради Іван Плющ на прес-конференції, коментуючи рішення Конституційного Суду, визнав, що для імплементації результатів референдуму «необхідно, щоб до осені арифметична більшість перетворилася в конституційну більшість».

Щоправда, у цей день у статті «Досягнення державності» («Голос України») лідер Народного руху Геннадій Удовенко висловив таке бачення підсумків референдуму: це «можливість перерозподілу державної влади і концентрації ключових владних повноважень довкола інституту президентства, підвищення впливу і ролі регіонів в державному управлінні». І розкритикував депутатський законопроект змін до Конституції, який, на його думку, «орієнтований на фактичну зміну форми державного устрою в Україні». Він висловив сподівання, що Конституційна комісія «визначиться з порядком і принципами формування двопалатного парламенту, оптимальним визначенням поняття «постійно діюча більшість».

Водночас рішення КС викликало неоднозначні висловлювання народних обранців. Так, Сергій Головатий сказав: «Верховна Рада прийняла рішення про направлення в КС двох законопроектів — президентського і депутатського. А тому Суд повинен був дати два висновки щодо обох документів. Інакше рішення КС незрозуміле з юридичної точки зору так само, як і з політичної. Це відступ від покладених на КС функцій».

А Верховна Рада має розглянути питання про внесення змін до Конституції за наявності висновку Конституційного Суду щодо обох законопроектів — і президентського, і депутатського».

Іван Попеску (депутатська група «Солідарність»): «Якщо Конституційний Суд дасть негативний висновок щодо депутатського законопроекту, це означатиме, що КС не дотримується норми права. Верховна Рада має дочекатися висновку КС і розглядати обидва законопроекти, створити робочу групу для їх узгодження».

А от Сергій Курикін (фракція ПЗУ) мав дещо іншу точку зору: «Ініціатива внесення змін до Конституції з боку народних депутатів не обов'язково має бути пов'язана з результатами референдуму. І Конституційний Суд повинен був дати висновок на депутатський законопроект. До Гречі, в ньому урегульовані всі вказані в рішенні КС проблеми, які мають місце в президентському законопроекті».

Якщо Верховна Рада не підтримає президентський законопроект, Україна опиниться в кризі, глибина якої залежатиме від готовності чи неготовності іти на пряме порушення Конституції». (Забігаючи наперед: криза розпочалася восени після зникнення журналіста Георгія Гонгадзе. — Авт.)

Підбив підсумки дискусії Голова Верховної Ради Іван Плющ: «На мою думку, Конституційний Суд втратив би обличчя, якби вирішив, що законопроект, поданий Президентом, не відповідає Основному Закону».

Володимир КОРОЛЮК.
(Далі буде).

Фото Михайла МАРКІВА (УНАН).

28 червня 2000 року. Учасниця пікету тримає плакат з написом «Всі на захист розтоптаній Конституції» у Києві.